Ἔτος Α'. = Ἀριθ. 49 ΚΥΡΙΑΚΗ 8 Ἰανουαρίου 1889 Τιμᾶται λεπτῶν 10

ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΝΕΑ, ὑπὸ Ἀλκαίου.
Η ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΧΙΟΝΩΝ. Μυθιστορία τοῦ Ζαρί.
ΧΟΥΑΙΔΤΣΑΠΕΛ (Συνέχεια καὶ τέλος.)
ΝΥΜΦΗΣ ΕΚΛΟΓΗ. διήγημα τοῦ Ὄφμαν.
Σ' ΑΓΑΠΩ. Μυθιστορία τοῦ Μαρί. (Συνέχ. καὶ τέλος)
ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΧΘΕΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΡΟΝ.
Μία ἀναμνησις. Ἐκ τῶν τοῦ Δρόζ.
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΕΡΙ ΠΟΙΗΣΕΩΣ. Ὑπὸ Ἀνδρ. Λασκαρατου.
ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ: Ἔθιμα Ἀφρικανικῶν λαῶν.
ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ: Ἡ ἑορτή τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἐν Μύροις.
Ο ΑΡΡΑΒΩΝ. Διήγημα ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.
ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΗΧΩ.

ΠΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΝΕΑ

Τὸμ Πούς! = Ἔνθα μία δόξα στρατηγοῦ μεταβάλλεται εἰς καπνόν . . . τῆς Ἀβάνας· — Οἱ νάνοι καὶ αἱ ἰδιότητές των. — Μία Ἔκθεσις ἀξιοσημείωτος

=

Ὁ Τὸμ Πούς ἀπέθανεν!

Ὁ στρατηγὸς Τὸμ Πούς ὁ ἀπὸ τόσων ἤδη χρόνων ἐκτιθέμενος ὄχι εἰς μάχας ἀλλ' εἰς τὰς ἐκθέσεις καὶ τὰς πανηγύρεις τῆς ὑφηλίου, ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν ἐσχάτως ἐν Ἀμερικῇ.

Καίτοι δὲ ἀνὰ τὸν κόσμον ὅλον ἦτο ὁ μακαρίτης γνωστὸς ὑπὸ τὸν τίτλον Τὸμ Πούς, τὸ ἀληθές του ὅμως ὄνομα δὲν εἶνε αὐτό, οὔτε Κάρολος Στράττων. ὡς ὀνομάζει αὐτὸν τὸ μέγα λεξικὸν τοῦ Λαρούς. Τὸ ἀληθές του ὄνομα εἶνε, ὡς θὰ ἴδωμεν κατόπιν, Ἐρνέστος Γέγεης.

Ἀλλὰ τὶς ἦτο λοιπὸν αὐτὸς ὁ Τὸμ Πούς;

Δὲν τὸν γνωρίζετε; Ἦτο νάνος, ὁ διασημότερος τοῦ γένους τῶν νάνων, τύσον διὰ τὸ ἀνάστημα του, ὅσον καὶ διὰ τὰ κοσμοῦντα αὐτὸν προτερήματα.

Καὶ ἦτο στρατηγός; Καθόλου. Ὁ τίτλος του αὐτὸς ὀφείλεται εἰς τὴν ἰδιοτροπίαν τῶν θαυμαστῶν του, οἵτινες τον ἐβαπτισαν οὕτω πῶς, ἀπαράλλακτα ὡς εἰς πίθηκον θὰ ἔδιδέ τις τὸ ὄνομα τοῦ στρατηγοῦ Μιμῆ. Ἐὰν δὲ θέλετε νὰ λαβητε ἰδέαν τινα περὶ τοῦ ἀνδρὸς ἀκούσατε τὶ σημειοῖ περὶ αὐτοῦ ὁ κ. Ἰούλιος Κλοκέτος, εἰς τὰ ἀπομνημονεύματά του:

« Εἶδον τὸν νανον τὸν ἐπιλεγόμενον Τὸμ Πούς, καὶ ἡ θέα του μοὶ διήγειρε βαθὺ αἴσθημα οἴκτου δι' αὐτὸν, καὶ ταπεινώσεως διὰ τὸ πτωχὸν ἡμῶν γένος. Ἐν ἑνὶ λόγῳ, ὁ Τὸμ Πούς εἶνε μικρὸν ζωϋφιον κινοῦν εἰς γέλωτα τὰ μεγαλα ζῷα.»

* *
* *

Τὸ λεχθὲν περὶ τινος συγγραφέως ὅτι ἡ δόξα του ἦτο νόμισμα ἔχον ἀξίαν ἐφ' ὅσον μόνον ἦτο ἐν κυκλοφορίᾳ, τὸ αὐτὸ ἀκριβῶς ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ καὶ περὶ τοῦ ἀτυχοῦς Τὸμ Πούς ὅστις, ἐν ᾧ ἦτοπασίγνωστος καὶ ἔνδοξος ἐφ' ὅσον περιήρχετο τὸν κόσμον ὡς... ἔκθεμα, καὶ ὅλοι ἐπόθουν διακαῶς νὰ τὸν θαυμάσωσιν ἰδίοις ὄμμασι, κατὰ τὰ τελευταῖα τοῦ βίου του ἔτη, ἀφοῦ πλέον περιῆλθεν ὅλας τοῦ κόσμου τὰς ἐκθέσεις, ἔζη λησμονημένος ἐν Ἀμερικῇ ἔνθα εἶχεν ἀποσυρθῆ. Ὀλίγον ὅμως ἔμελλε διὰ τὴν ἀπολεσθεῖσαν αὐτοῦδόξανεὶς τὸν στρατηγὸν, ὅστις μάλιστα, φιλοσοφῶν, ἐφρόντισεν ὁ ἴδιος νὰ τὴν μεταβάλῃ εἰς καπνὸν, ἀνοίξας ἤδη εἰς Κλεβελάνδην, ἔνθα εἶχεν ἐγκατασταθῆ, μέγα κατάστημα σιγάρων τῆς Ἀβάνας. Ἕκαστον τῶν σιγάρων τούτων φέρει ἐπ' αὐτοῦ τὰ γράμματα Ε. Γ. ἤτοι τὰ ἀρχικὰ στοιχεῖα τοῦ ὀνόματός του (Ἐρνέστος Γέγεης), ἔχουσι δὲ καταστῆ πάγκοινα καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην, καὶ ἴσως τὸ ποῦρόν σας, ἀναγνωστά μου, ἐὰν τυχὸν καπνίζετε τοιοῦτο κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν, προέρχεται ἀπὸ τοῦ σιγαροποιείου τοῦ μακαρίτου Τὸμ Πούς.

* *
* *

Οὐδὲν κοινότερον τοῦ νὰ ἦναί τις καπνοπώλης. Καὶ ὅμως τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο ἀρκεῖ ἵνα ὁ Τὸμ Πούς λάβῃ παρὰ τῶν ὁμοφύλων του τὸν τίτλον τοῦ μεγαλοφυοῦς, ἀφοῦ τό κύριον χαρακτηριστικὸν τῶν νάνων, κατὰ τὰς κρίσεις παντων τῶν εἰδημόνων, εἶνε ἡ ἀνοησία, ἐξαιρουμένων τῶν ἐξ ἐπαγγέλματος ἀνοήτων νάνων οἵτινες ἐχρησίμευον εἰς τὰς αὐλὰς ὡς γελωτοποιοί. Ὁ Πλασσερώ, ἐπὶ παραδείγματι, ὁ νανος τῆς Ἀγκουλέμης, ὅστις τῷ 1881 παρουσιασθεὶς ἐν τῇ Ἰατρικῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν Παρισίων, ἐζύγιζεν, ἐν ἡλικίᾳ 15 ἐτῶν, 9 χιλιόγραμμα καὶ εἶχεν ὕψος 80 ὑφεκατομέτρων, ἦτο καθ' ὁλοκληρίαν ἀνόητος. Ἕτερος δὲ τοιοῦτος, ὁ Νικόλαος Φερρῆς, ὁ ἐπιλεγόμενος μπεμπὲ καὶ ἀνήκων εἰς τὸν βασιλέα τῆς Πολωνίας Στανίσλαον Λεσκίνσκην, δὲν κατορθώθη νὰ μαθῃ ἐπὶ ζωῆς του ν' ἀναγινώσκῃ.

Ἕτερον χαρακτηριστικὸν τῶν νανων εἶνε ὁ πρώϊμος θανατος. Ὁ Τὸμ Πούς ὅμως καὶ κατὰ τοῦτο ὑπερέβη τοὺς ὁμοφύλους του, παραδώσας εἰς τὸν Πλαστὴν τὴν μικραν του ψυχὴν ἐν ἡλικίᾳ 47 ἐτῶν.

*
* *

Μία τῶν περιεργοτέρων Ἐκθέσεων εἶνε ἡ ἀπ ἀρ-

χῆς τοῦ τρέχοντος μηνὸς ἀνοίξασα ἐν Λονδίνῳ τὰς πύλας αὐτῆς μεγάλη ἱστορικὴ Ἔκθεσις τῶν Στουαρτῶν.

Τὰ ἐκθέματα ἀποτελοῦνται ἐκ πινάκων, εἰκόνων, αὐτογράφων, ταπήτων, ἐπίπλων, ἐνδυμάτων, μεταλλίων, νομισμάτων κλπ. Εἶνε δὲ ὅλα ταῦτα τὰ ἐκθέματα εἰς ἄκρον ἀξιοπερίεργα, διότι ἕκαστον αὐτῶν ἔχει καὶ τὴν ἱστορικήν του σημασίαν.

Ἐκεῖ, δύναταί τις σὺν τοῖς ἄλλοις νὰ ἴδῃ καὶ τὴν σημαίαν ἣν ὁ πρίγκηψ Καρολος Ἐδουαρδος ἔλαβεν ἐν τῇ μαχῇ τοῦ Κιλοδένου, τὸ περίφημον βιβλίον τῶν ὡρῶν τῆς Μαρίας Στουαρτης καὶ τὰ ἐνδύματα ἅτινα ἐφόρει Καρολος ὁ Αος βαίνων ἐπὶ τοῦ ἰκριώματος.

* *
*

Γέρων τις πρὸ μηνὸς νυμφευθεὶς, συμβουλεύεται τὸν ἰατρόν του:

— Ὅταν τις νυμφευθῇ εἰς ἡλικίαν 60 ἐτῶν, δύναται ν' ἀποκτήσῃ τέκνα;

— Ἐνίοτε· ἀπήντησεν ὁ ἰατρός.

— Καὶ εἰς τὰ 70; ἐρωτᾷ μετὰ ζωηρότητος ὁ γηραιὸς σύζυγος.

— Παντοτε, κύριε.

ΑΛΚΑΙΟΣ

Η ΕΟΡΤΗ
ΤΩΝ ΧΙΟΝΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΖΑΡΙ

(Συνέχεια).

II

Ἡ ἀρχαία Σουηδία, μὲ τὰς δεισιδαιμονίας της, μὲ τοὺς μάγους της καὶ τοὺς βρυκόλακας, μὲ τοὺς ἐξορκισμοὺς, τὰς παραδόσεις καὶ τὰ χαρίεντα ἢ παράδοξα ἔθιμα, δὲν ἀπέθανε· ζῇ ἔτι ἐν μέσῳ τοῦ συγχρόνου πολιτισμοῦ.

Πάντα ταῦτα ὅμως μόνον κατὰ τὸ ποιητικὸν αὐτῶν μέρος διεσώθησαν, ἐμπαρτιλείοντα πολλάκις καὶ τινα δόσιν μυστικισμοῦ, καὶ μὴ παραδλάπτοντα ποσῶς τὰ χριστιανικώτατα αἰσθήματα τῶν εὐλαβῶν σουηδῶν.

Ἡ φανατικὴ ἐκείνη πίστις τῆς ἀρχαίας Σουηδίας δὲν ἔχει πλέον διὰ τὴν νέαν εἰμὴ φιλολογικὴν μόνον ἀξίαν· ὑπάρχουσιν ἐν τούτοις μεμονωμέναι τινὲς ἐπαρχίαι ἐν αἷς διατηροῦνται ἔτι πολλὰ τῶν ἀρχαίων ἐθίμων.

Πάντοτε οἱ Σουηδοὶ ὁμιλοῦσι περὶ τοῦ Θώρ, τοῦ θεοῦ τῆς βροντῆς καὶ τῆς δυνάμεως, τοῦ Φράϋρ, ἀντιπροσώπου τῆς γηίνης γονιμότητος καὶ τῆς ἀδελφῆς του Φράϊας, θεᾶς τοῦ ἔρωτος, ὡς καὶ περὶ τῆς Οὔλλης, τῆς μαγίσσης τῶν δασῶν.

Ἐπίσης ἀναφέρουσιν ὅτι τὸ κομψότερον καὶ στερεότερον τῶν μνημείων εἶνε ἡ γέφυρα Βιφρώστη ἣν οἱ θεοὶ κατεσκεύασαν καὶ ἐζωγράφησαν ἵνα καταβῶσι δι' αὐτῆς εἰς τὴν γῆν, καὶ ἣν οἱ ἄνθρωποι ἀποκαλοῦσιν οὐράνιον τόξον.

Δὲν ἔχουσι λησμονηθῇ ὁ Τὺρ, ὁ θεὸς τοῦ πολέμου, οὔτε ὁ κραταιὸς Ὀδὲν, οὔτε ὁ θεὸς τῆς εὐγλωττίας Βραζῆς, καὶ τόσοι ἄλλοι!

Ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἥρωες καὶ τὰ κατορθώματά των εὑρίσκουσι θέσιν εἰς τὰ ἄσματα τοῦ χοροῦ, τὰς ᾠδὰς καὶ τὴν ποίησιν τῆς χώρας, ἐξακολουθοῦντες, τρόπον τινα, νὰ ζῶσι μεμονωμένοι, καὶ ἀρεσκόμενοι ἀνὰ εἷς ἢ κατὰ συμπλέγματα νὰ διερχῶνται τοῦ εὐφαντάστου καὶ ζωηροῦ πνεύματος τῶν ποιητῶν τοῦ Βορρᾶ.

III

Ἡ ἔπαυλις ἐν ᾗ εἴδομεν εἰσελθόντας τὸν Ἐρρῖκον καὶ τὴν Λιέδαν κεῖται εἰς μίαν τῶν λαμπροτέρων χωρῶν τῆς μεσημβρινῆς Σουηδίας.

Χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς δεκάτης τετάρτης ἑκατονταετηρίδος ἀλλὰ, χάριν εἰς τὴν φροντίδα τῶν κατὰ καιροὺς ἰδιοκτητῶν αὐτῆς εὑρίσκεται ἔτι εἰς πολὺ καλὴν κατάστασιν, εἰς δὲ μόνον τῶν πύργων της ἔχει ἐρειπωθῇ, ὡστε ἵνα ἀναχαλῇ εἰς τὴν μνήμην τὰ πολυάριθμα ἔτη ἅτινα τὸ κτίριον εἶδε διαβάντα πρὸ αὐτοῦ.

Ἡ λίμνη τῆς Στορζόνης ἁπλοῦται κάτωθεν τῆς ἐπαύλεως, ἣν περικλείει τὸ ὄρος Ἀρεκυτὰν, πάντοτε κεκαλυμμένον ὑπὸ χιόνος — πηγαίνοντες ἐκεῖνον βάθη ἐξ ἐλάτων, καὶ περικαλλεῖς ἄτραποὶ, διασχίζουσαι τὸ βραχῶδες ἔδαφος, ἄγουσιν ἐν μικρῷ χρόνου διαστήματι εἰς τοὺς καταρράκτας τοῦ Τανφόρσεν.

Πέραν εἰς τὸ βάθος, ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τῆς λίμνης διακρίνεται ἡ εὔμορφος πόλις τῆς Ὀστερσούνδης, καλυπτομένη ἐν μέρει ὑπὸ τῶν δένδρων τῆς νήσου Φρεζόνης· ἡ νῆσος αὕτη παλαιόθεν ἐθεωρεῖτο ὡς ἁγία, ὡς γιγάντειος λίθινος βωμὸς ἔνθα οἱ κάτοικοι τῶν περὶξ ἐτέλουν τὴν πρὸς τοὺς Θεοὺς των λατρείαν, καὶ πρὸ τοῦ ὁποίου ἀργότερον οἱ κάτοικοι ἠσπάσθησαν ἐπισήμως τὸν χριστιανισμόν.

Ὁ κ. Μάγνος Δεστοὺρ, ὁ κάτοχος τῆς Ἐπαύλεως τῆς λίμνης, ἥτις καλεῖται παρ' ὅλων οὕτω ἀπὸ πολλῶν αἰώνων καὶ ἧς τὸ πραγματικὸν ὄνομα εἶνε: Ἔπαυλις Δεστοὺρ, κατήγετο ἐξ οἴκου ἀρχαίου ἀναγομένου εἰς τοὺς χρόνους τῆς βασιλίσσης Μαργαρίτας· ἀλλὰ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Γουσταύου Βάζα, δύο μετέπειτα αἰῶνας καὶ κατὰ τὴν ὀλιγοχρόνιον βασιλείαν τοῦ Ἐρρίκου ΙΔ'., ὁ οἶκος Δεστοὺρ κατηγορηθεὶς ἀδίκως ἐπὶ ἐγκλήματι καθοσιώσεως, ἀπεγυμνώθη πάσης αὐτοῦ τῆς περιουσίας.

Ἡ Ἔπαυλις αὕτη τῶν Δεστοὺρ, μεγαλοπρεπῶς ἐπισκευασθεῖσα ὑπὸ τοῦ νέου βασιλέως Ἐρρίκου, ἐδόθη παρ' αὐτοῦ εἴς τινα τῶν ἐχθρῶν τοῦ οἴκου ὅστις τὴν ἐπώλησεν. — Ἔκτοτε, ἐπὶ τρεῖς ὅλους αἰῶνας, περιήρχετο ἀπὸ χειρὸς εἰς χεῖρα, προτοῦ ἔτι εἰς Δεστοὺρ ἀναλάβῃ τὴν ἐπ' αὐτῆς κατοχήν. — Δὲν ἔφερε πλέον τὴν παλαιάν της ὀνομασίαν ἀλλ' ἐκαλεῖτο ἁπλῶς ἡ Ἔπαυλις τῆς λίμνης.

Ἐπὶ μακρὸν χρόνον οἱ Δεστοὺρ, μεθ' ὅλην των τὴν σχετικὴν πενίαν, ἐτήρησαν τὴν κοινωνικήν των θέσιν, ἀποσυρθέντες εἰς μικρὰ διαιτήματα· οἱ υἱοὶ εἰσῆλθον εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ· τινὲς τῶν θυγατέρων ἔλαβον ὡς συζύγους ἐξαδέλφους των, ἐν ᾧ ἄλλαι ἔμενον ἄγαμοι. Ὁ οἶκος ὁλονὲν ἐσμικρύνετο.

Ἐπὶ ἕνα περίπου αἰῶνα οἱ Δεστοὺρ ἐπεδέθησαν εἰς τὸ ἐμπόριον, ἐλπίζοντες ἕκαστος ὅτι θὰ ἠδύνατο δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου ν' ἀνακτήσωσι τὴν ἀρχαίαν των οἰκογενειακὴν κοιτίδα.

Ἀλλ' οὐδεὶς τὸ ἐπέτυχεν.

Ὁ Μάγνος Δεστοὺρ, ὁ τελευταῖος γόνος τοῦ ὀνόματος τούτου, συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ μεταφέρῃ πίσσαν εἰς Ἀμερικήν.

Ἀπῆλθε μετὰ τῆς νεαρᾶς του συζύγου ἐκ Λαπωνίας, ἔνθα κατῴκει ἀπὸ πολλοῦ. Συνέστησε πλησίον τοῦ Ρίου Ἰανείρου μικρὰν ἀποθήκην διὰ τὰς κομιζομένας αὐτῷ ποσότητας τῆς πίσσης, ἀπρθήκην ἣν ταχέως ἀντικατέστησε δι' ἄλλης μεγαλειτέρας — καὶ μετὰ εἰκοσαετίας ἦτο κάτοχος κολοσσιαίας περιουσίας.

Τὸ μόνον του τέκνον, ὅπερ ἦτο κόρη, ἐγεννήθη ὑπὸ τὸν θερμὸν ἥλιον τῆς Βραζιλίας· ὀνομάσθη Λιέδα, ὡς ἐκαλεῖτο καὶ ἡ ἐκ πατρὸς μάμμη της, καὶ ἀνετράφη ὡς ἀληθὴς Σουηδή.

Ἔσχε τὴν ἀτυχίαν νὰ χάσῃ ταχέως, μετὰ τὴν ἐν Βραζιλίᾳ ἐγκατάστασίν του, τὴν νεαράν του σύζυγον, μὴ δυνηθεῖσαν νὰ ἐξοικειωθῇ πρὸς τὸ κλῖμα τοῦ τόπου. Εἰς οὐδένα ἠθέλησε νὰ ἐμπιστευθῇ τὴν ἀνατροφὴν τῆς θυγατρός του, ἀλλ' ὁ ἴδιος ἀνέλαβε μετὰ ζέσεως τὰ κατ' αὐτήν.

Ὁ τόπος τῆς γεννήσεως τῆς Λιέδας, αἱ παραδόσεις τοῦ Βορρᾶ ἃς ὁ πατὴρ τῇ διηγεῖτο, ἐδημιούργησαν ἐν αὐτῇ φαντασίαν διάπυρον ἅμα καὶ μυστικήν.

Ἡ νεᾶνις ὠνειροπόλει πάντοτε τὴν χιόνα ταύτην ἣν δὲν ἠδύνατο νὰ ἴδῃ· ἐρέμβαζε μεγάλας λευκὰς πεδιάδας ὑπνωττούσας ὑπὸ οὐρανὸν κυανοῦν, φορεῖα ἀθορύβως ὀλισθαίνοντα, συρόμενα ὑπὸ ἐλάφων — ἐδημιούργει φαντασικὰς τοποθεσίας ἔνθα, ἐπὶ ὀρέων ὑψηλῶν μέχρι νεφῶν, δάση ἐλάτων ὑπὸ τῆς σελήνης φωτιζόμενα παρεῖχον ἄσυλον εἰς τοὺς Θεοὺς καὶ τὰς Θεὰς τῆς Σουηδίας, ἐνῶ, παρὰ τὰς ὄχθας τῶν ποταμῶν, περιεφέροντο, ψιθυρίζοντα τερπνοφώνως, τὰ νεαρὰ ζεύγη τῶν ἐρωτικῶν μύθων.

Πρωΐαν ὁ ἥλιος τοῦ Ρίου ἤνοιγεν ἄνθη ὡραῖα καὶ ζωηρόχρωα, πρωΐαν ἐχρύσιζε τὰ κύματα τοῦ ὁρμοῦ τὰ θραυόμενα ἐπὶ τῶν δύο πελωρίων βράχων τῶν περικλειόντων αὐτόν· ἡ νεᾶνις ἔμενεν ἀδιάφορος εἰς ὅλα ταῦτα.

Τὰ πλούτη τοῦ κ. Μάγνου — αὐτὸ τὸ ἁπλοῦν ὄνομα ἐτήρει ἤδη, ὡς καὶ πάντες οἱ Δεστοὺρ ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐπεδίδοντο εἰς τὸ ἐμπόριον — τῷ ἐπέτρεψαν νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ ὄνειρον τῆς ἀνακτήσεως τῆς ἐπαύλεως ὅπερ ἐπὶ τρεῖς ὅλους αἰῶνας ἔμενεν ἀπραγματοποίητον.

Ἡ ἔπαυλις τώρα ἀνῆκεν εἴς τινα ξένον, μαγευθέντα ἐκ τοῦ κάλλους αὐτῆς, ἀλλ' ὃν τὸ κλῖμα ἠνάγκαζεν ἤδη ν' ἀπομακρυνθῇ τῆς ἰδιοκτησίας του· παρεχώρησε λοιπὸν μετ' ἄκρας προθυμίας τὸ κτῆμα πρὸς τὸν κ. Δεστοὺρ. Ἡ Λιέδα τότε ἦτο εἰκοσαέτις.

Τὸ πλεῖον τὸ ἐπαναφέρον εἰς Σουηδίαν τὸν πατέρα καὶ τὴν κόρην ἐδέχθη καθ' ὁδὸν ἕνα ἐπιδάτην, τὸν Ἐρρῖκον Ὀσμόνδον, νεαρὸν Γάλλον ἀπόφοιτον τοῦ παρισινοῦ Προτύπου Λυκείου, ἐκ τοῦ τμήματος τῶν ἐπιστημῶν.

Ἡ μήτηρ τοῦ νεανίου τούτου εἶχε καταγωγευθῇ ἐκ τῆς Σουηδίας ὅτε ἄλλοτε ἐταξείδευσεν ἀνὰ τὰς χώρας τοῦ Βορρᾶ, μετὰ τὸν γάμον της· ἀπεφάσισεν, ἐάν ποτε ἀπέκτα υἱὸν, νὰ τὸν ὀνομάσῃ Ἐρρῖκον. Ἀποκτήσασα τοιοῦτον, τὸν ἔφερε συχνάκις, κατὰ τὰς διακοπὰς, εἰς Σουηδίαν καὶ Νορβηγίαν.

Ὅτε ὁ Ἐρρῖκος εἰσῆλθεν εἰς τὸ Πρότυπον Λύκειον, ἡ κυρία Ὀσμόνδου ἦτο ἤδη χήρα ἀπὸ τινων ἐτῶν· φιλάσθενος οὖσα, προέβλεπε τὸ προσεχὲς αὐτῆς τέλος· καὶ πράγματι, μετὰ παρέλευσιν ἓξ μηνῶν ἡ κυρία Ὀσμόνδου ἀπέθανεν.

Ὁ Ἐρρῖκος, διὰ τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ὅστις τὸν κατέθλιψε, κατέστη ἀνεξάρτητος καὶ ὁ μόνος κάτοχος τῆς μικρᾶς τῶν γονέων του περιουσίας· ἀλλ' ἐκεῖνος, ἀντὶ νὰ παραμελήσῃ τὰς σπουδάς του, ἐξηκολούθησεν ἐπιμελῶς αὐτὰς μέχρι τέλους.

Τότε ἐπεδόθη εἰς ταξείδια ἐπὶ διαφόρων μερῶν τῆς μεσημβρίας καὶ τοῦ βορρᾶ, κάμνων ἐπιστημονικὰς ἐρεύνας, στήνων τὴν σκηνήν του εἰς τὸν ἕνα καὶ ἄλλον τόπον, ἔνθα παρέμενεν ὀλίγον ἢ πολύ, ἀναλόγως τῆς σημαντικότητος καὶ διαρκείας τῶν ἐργασιῶν του.

Ὅτε συνήντησε τὸν κύριον καὶ τὴν δεσποινίδα Δεστοὺρ, ἐπανήρχετο εἰς Σουηδίαν μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ ἐγκαταστῇ ἐκεῖ ἐπί τινας μῆνας.

(ἀκολουθεῖ.)

ΧΟΥΑΪΔΤΣΑΠΕΛ

(Συνέχεια καὶ τέλος.)

III

Φαιὸς καὶ κρύος, ἐν μέσῳ τοῦ βαρέος ζόφου ὑψοῦται ὁ μακρὸς τοῖχος τοῦ κατηφοῦς καταστήματος, ὅπερ ὀνομάζομεν, ἡμεῖς οἱ Ἄγγλοι, «οἶκον τῶν πτωχῶν»... Ἡ γυνὴ αὕτη, προσψαύουσα ἐν τῇ πορείᾳ αὐτῆς τὸν τεῖχον τοῦτον, αἰσθάνεται ἀνατριχίασιν· ἐσκέπτετο.... Ἀδιάφορον, ἦτον ἁπλῶς σκέψις! Αἴφνης ὁ ποῦς αὐτῆς προσκρούει πρὸς πρᾶγμα παράδοξον, ὑγρὸν, μαλακὸν, καὶ ἡ ἀνατριχίασις τῆς γυναικὸς μεταστρέπεται εἰς φρίκην τρόμου. Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι, ὅπως τὴν τρομάξῃ, ὁ θορυβώδης πηλὸς εἶχε συνεπισωρευθῇ εἰς εἰδεχθῆ μάζαν, οὐχὶ ἀνθρώπινον, ἀναμφιβόλως, ἀλλὰ ζῶσαν. Ἕρπον, τὸ πρᾶγμα, ὅτι δήποτε καὶ ἂν ἦτο, ὅπερ ἔψαυσεν ὁ ποῦς αὐτῆς, ἤρξατο νὰ κινῆται· οὕτω συνταράσσεται τὸ χῶμα τὸ καλύπτον σκαλοπιὰν ὅταν ὁ ἀσπάλαξ θέλῃ νὰ ἐξέλθῃ· οὕτω μᾶλλον περιδινεῖται ἐν ἀπαισίῳ βόμβῳ σμῆνος μεγάλων μαύρων μυιῶν βιβρωσκουσῶν θνησιμαῖον, καὶ τὸ πρᾶγμα τοῦτο ἐφαίνετο νὰ ἔζη· ὁ τρομακτικὸς σωρὸς οὗτος ἀπετέλει εἶδος τι τερατώδους ἀτομικότητος... Ἡ μυξώδης αὕτη μάζα εἰδεχθῶς ἠνορθώθη· ἠρέμα ἀφῆκε νὰ πέσωσι περὶ αὐτὴν, ἐν τῷ πηλῷ, ἐν τῷ ῥύακι, οὐκ οἶδα ὁποῖα ἄμορφα βάκη ἐν προκεχωρηκυῖᾳ σκέψει. Τότε, ἀμέσως, ἐκ τοῦ μιαροῦ τούτου σωροῦ ἀνέθορε κεφαλὴ ἀνθρώπινος, μία ὕπαρξις ἄνευ γένους περὶ ἧς οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ εἴπῃ: «εἶνε ἀνὴρ ἢ εἶνε γυνή», διότι ἦτο βδελυρὸν σμίγμα ἀμφοτέρων· ἡ μόνη ἔκφρασις τῆς φυσιογνωμίας ταύτης ἦτον ἀγρία πεῖνα ἐκδηλουμένη εἰς φλόγας αἵτινες ἀνεπέμποντο ἐκ δύο ἀγρίων ὀφθαλμῶν θηριωδεστέρων καὶ αὐτῶν τῶν μεγάλων λύκων τῶν πεινώντων κατὰ τὸν χειμῶνα. Ζοφερὰ, στογνὴ, ἀκίνητος, ἡ ὄψις αὕτη ἡ ἄνευ γένους ἠνορθώθη πρὸς τὸν οὐρανὸν, ἀτενίζουσα ἀσκαρδαμυκτεὶ τὴν βροχερὰν, μελαγχολικὴν, ἄπειρον νύκτα. Ἡ ζωὴ τοῦ Λονδίνου ἐξηκολούθει σφύζουσα πέριξ χωρὶς κἂν νὰ παρατηρήσῃ τὸ πρᾶγμα τοῦτο ὅπερ ἐφαίνετο ἁπλῶς ὡς ὄγκος πηλοῦ παρὰ τὸν τοῖχον.

Ἡ γυνὴ ἥτις προσέκρουσεν ἐπ' αὐτὸν τὸν πόδα, ὠπισθοχώρησεν ἔντρομος, μὴ τολμῶσα, ἐκ πρώτης στιγμῆς, νὰ προφέρῃ λέξεις παραμυθίας, αἵτινες, ἀπευθυνόμεναι πρὸς τὸν βασιλέα ἢ τὴν βασίλισσαν ταύτην τῆς ἀθλιότητος, ἤθελον ἐκληφθῇ ὡς ὕβρεις... Ἐν τούτοις, τέλος, προσήγγισε μετὰ δέους καὶ, κύπτουσα, ἐψιθύρισεν :—«Εἶσθε ἄστεγος ;»

Οὐδ' ἓν βλέμμα, οὔτε λέξις καμμία, ἡ αὐστηρὰ ὄψις ἠτένιζε πάντοτε τὴν ἀπαθῆ νύκτα.

— «Κρυώνετε ;»

Φρικίασις συνετάραξεν ἀνεπαισθήτως τὸν σωρὸν τῶν ῥακῶν, ἀλλ' οἱ ὀφθαλμοὶ ἀτάραχοι ἠτένιζον πάντοτε τὴν ἀπαθῆ νύκτα.

Ἀσθενέστερον ἡ γυνὴ ἐπανέλαβε :

— «Πεινᾶτε ;»

Τότε . . . ὦ ! τότε, ὠρυγὴ φρικαλέα, ἱκανὴ νὰ σταματήσῃ τὴν ἄσπιλον πτῆσιν τῶν ἀγγέλων ἐν τῷ ἀπροσίτῳ οὐρανῷ, ἀνεπέμφθη ἐκ τῆς ἀμόρφου ταύτης μάζης καὶ φωνὴ οὐδὲν πλέον ἔχουσα τὸ ἀνθρώπινον ἐκραύγασε : «Πεινῶ ! πεινῶ ! πεινῶ ! λέγεις ;

— Ἄ ! κύταζε !» — Καὶ διὰ κινήσεως πλήρους τραγικῆς φρίκης, ἀποσπῶσα καὶ ῥίπτουσα μακρὰν αὐτῆς τὰ ῥάκη τῶν μιαρῶν αὐτοῦ περιβλημάτων, τὸ πλάσμα τοῦτο ἀπεκάλυψε . . . τί ; τὶ ἦτον αὐτὸ τὸ ἄμορφον καὶ ἀκατονόμαστον πρᾶγμα ; Φεῦ ! ἦτο τὸ στῆθος αὐτὸ γυναικός ; — Ἐκείνη, ἧς ἡ ἐρώτησις προὐκάλεσε παρομοίαν ἀπάντησιν, ὠπισθοδρόμησε πλήρης ἄλγους, ἔκπληκτος, ἐννεά.

IV

Αἴφνης, προκύπτουσαι ἐκ τοῦ βάθους τῆς σκοτεινῆς ὁδοῦ, κραυγαὶ θορυβώδεις ἀντήχησαν — «Συλλάβετε, συλλάβετε τὸν κλέπτην !» Ἄνθρωπός τις διῆλθε τρέχων, παραγκωνίζων βεβαίως τὰ δύο γύναια καὶ, ἐπὶ στιγμὴν, συνεῶν τὰ ῥάκη των, ἐν τῇ φυγῇ του ἀφῆκε νὰ πέσῃ τι καὶ ἐξηφανίσθη πάραυτα, βυθισθεὶς ἐντὸς τῶν ὑγρῶν ἀτμῶν τῆς νυκτός· μίαν στιγμὴν κατόπιν τὸ πλῆθος ἔτρεχεν ἐπὶ τὰ ἴχνη του. Θορυβῶδες, χειρονομοῦν, μαινόμενον, τὸ ἀνθρώπινον κῦμα συνεκυλίσθη ὑπεράνω τῶν ἐνδεῶν, ἀνατρέπον αὐτὰς χωρὶς νὰ τὰς ἴδῃ, καὶ ἐξηφανίσθη καὶ αὐτὸ ἐν τῇ ὁμίχλῃ, ἀφίνον αὐτὰς μόνας, ἐκτάδην καὶ πληγωμένας. Ἡ εἰδεχθὴς ὄψις ἡ ἔχουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς πειναλέας λυκαίνης ἐφαίνετο ὡς νὰ μὴ ἤκουσε τίποτε. Ἀκίνητος, ἠτένιζεν ἀσκαρδαμυκτεὶ πάντοτε τὰν σκυθρωπὸν οὐρανόν. Ἡ ἑτέρα γυνὴ ἐδοκίμασε νὰ σηκωθῇ, ὠλίσθησεν ἐπί τινος πράγματος καὶ ἐπανέπεσεν ἐπὶ τῶν χειρῶν.

Ἀλλὰ τώρα ὁποία νέα συγκίνησις συνταράσσει ὅλην αὐτῆς τὴν ὕπαρξιν ; Τί ἄρα γε εἶνε αὐτὸ τὸ ὁποῖον τὰ δάκτυλά της ἠσθάνθησαν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; Τί νὰ εἶνε αὐτὸ τὸ ὁποῖον σρίγγει τοσούτῳ σπασμωδῶς ;

—Τὸ χρηματοφυλάκιον τοῦτο ! . . . . χρυσός, ἱκανὸς χρυσὸς νὰ τραφῶμεν ! . . . . Ἀλλοίμονον ! καὶ διατὶ τάχα νὰ ἦναι ἔγκλημα νὰ κρατήσῃ τις δι' ἑαυτὸν τὸν χρυσὸν τοῦτον, τὸν χρυσὸν αὐτὸν ὃν κλέπτης ἀπέρριψε καὶ ὁ ὁποῖος θὰ ἔδιδεν εἰς μίαν ὁλόκληρον φωλεὰν ἄρτον, ἄρτον !

— Εἶνε λοιπὸν τόσῳ κακὸν νά . . . Ἄ ! νὰ παρακαλέσω ! ἐὰν εἰμποροῦσα νὰ παρακαλέσω, τὸ θάρρος θὰ ἤρχετο βεβαίως ! Εἴμεθα τόσον πτωχοί, τόσον πτωχοί ! . . . Εἶνε τρομερόν . . . . Διὰ νὰ ἐννοήσῃ τις τοιαῦτα πράγματα πρέπει νὰ ἠξεύρῃ γράμματα, οἱ πλούσιοι, αὐτοί, ἔχουν καλὰ βιβλία, συμβούλους, ἀλλ' ἡμεῖς !»

Κλίνουσα ἐπὶ τῶν γονάτων, προσήγγισεν εἰς τὸν τοῖχον καὶ ἐμέτρησε τὰ χρυσᾶ νομίσματα — «Νὰ φάγωμεν ὅλοι ! τὸ δικαίωμα νὰ ζῶμεν ! Διατὶ νὰ μὴν ἦναι τάχα ἕνα δῶρον τοῦ οὐρανοῦ ! . . . Τί εἶνε προτιμώτερον, νὰ κλέψῃ τις ἢ νὰ ἀποθάνῃ ἀπὸ τὴν πεῖναν. Καὶ ἔπειτα, καὶ ἔπειτα, καλέ μου Θεὲ, παρατήρησον τὸ πτωχὸν τοῦτο πλάσμα, Ὕψιστε ! νὰ εἴπῃ τις ὅτι ἐγεννήθη μὲ ἀνθρωπίνην ψυχήν. Νὰ εἴπῃ τις, γλυκέ μου σῶτερ, Ἰησοῦ ! ὅτι καὶ τοῦτο εἶνε ἓν ἀπὸ τὰ τέκνα σου !» — Ἐσίγησε, διστάζουσα, τεθορυβημένη, τὸ χρηματοφυλάκιον διωλίσθησεν ἀπὸ τὰ δάκτυλά της, ἀλλὰ πάραυτα, διὰ κινήσεως ἀγρίας, πλήρους πάθους ἔκυψε, τὸ ἥρπασεν. — Ἰδικόν μου ἐφώνησεν ! ἰδικόν μου ! δῶρον τοῦ Θεοῦ ἢ κέρδος τοῦ ᾅδου δι' ἐμὲ σὺ εἶσαι ἡ ζωὴ, καὶ θέλω νὰ ζήσω !»

Ταχέως ἔκυψε πρὸς τὴν ἀπαίσιον σύντροφόν της : —«Γλίγωρα, γλίγωρα, κύτταξε ! χρυσός ! ψωμὶ δι' ἐσὲ, δι' ἐμὲ, δι' ὅλους ! Γλίγωρα, γλίγωρα, σήκου, ἂς φύγωμεν ! Ἀπόψε θὰ δειπνήσωμεν ! θὰ γευματίσωμεν αὔριον καὶ μεθαύριον, καὶ ἀκόμη, ἀκόμη ! Γλίγωρα, ἔλα, κανεὶς δὲν μᾶς βλέπει ἂς φύγωμεν!»

Καμμία ἀπάντησις.

Πρὸς τὸν ἀτάραχον οὐρανὸν ἡ ψυχρὰ ὄψις ἦτον ἐστραμμένη, ὁ οὐρανὸς ἦτο μαῦρος, ἡ ὄψις ἦτο μαύρη. Οὐρανὸς καὶ ὄψις ἐσίγων. Ἡ γυνὴ ἔσεισε δυνατὰ τὸν σωρὸν τῶν ῥακῶν, ὅστις ἐσείσθη μηχανικῶς καὶ ἐπανέπεσεν ἀδρανής· τότε ἐπὶ τῆς ὄψεως τῆς ζωντανῆς, ἡ πελιδνὴ ἀντανάκλασις τοῦ θανάτου διεχύθη :—«Πολὺ ἀργά ! ἐψιθύρισεν, ὦ ! οὐρανέ ! νὰ ἀποθάνῃ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον !» Ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπον καὶ ἐκπέμπουσα μακρὰν στοναχὴν, ἤρχισε πάλιν νὰ τρέχῃ, ταχεῖα, λυσίκομος. Ποῦ ἔτρεχεν ;

V

Ὠχροὶ, ἐν τοῖς κόλποις τῆς ἀμόρφου καὶ πλήρους ἀτμῶν νυκτὸς, δύο μελογχολικοὶ φανοὶ ῥίπτουσι τὰς ἀπηυδημένας ἀκτῖνας των εἰς τὸ βάθος μαύρης διόδου. Εἶνε οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἀστυνομίας. Εἰσέρχεται ἀποτόμως, ὠθεῖ δύο κλητῆρας ἀπησχολημένους μετὰ ζήλου περί τινα ἐργατικὸν ἡμιθανῆ ἐκ τῆς μέθης καὶ, διὰ χειρὸς τρεμούσης ἐκ τοῦ πυρετοῦ, ἀνοίγει μίαν θύραν. Ἐκεῖ, καθήμενος παρὰ χωλήν τινα τράπεζαν. εὔκαμπτος, μὲ ὀμματοῦάλια ἐπὶ τῆς ῥινὸς, μὲ αὐστηρὰν τὴν ὄψιν, ὁ ἀστυνομικὸς ἐπιθεωρητὴς γράφει ταχέως. Ἡ γυνὴ κλείει τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκ φόβου μὴ παρατηρήσῃ τὸν πειραστὴν χρυσὸν καὶ βιαίως ῥίπτει τὸ χρηματοφυλάκιον ἐπὶ τῆς τραπέζης. Ὁ ἄνθρωπος ὑψώνει τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν παρατηρεῖ μετ' ἤθους ἠρέμου ἐκπλήξεως.

— «Δὲν ἠξεύρω τίνος εἶνε, κάμνει ἡ γυνή . . .

Τὸ εὗρον τώρα πρὸ ὀλίγου . . . Ὑπάρχει χρυσὸς μέσα, ὦ ! τόσος, τόσος χρυσός, κύριε !»

Καὶ, ἑνῷ αὐτὸς ἀριθμεῖ τὰ νομίσματα ἓν πρὸς ἕν, νευρικὴ κίνησις συσπᾷ τὰ χείλη τῆς πτωχῆς γυναικός . . . Τὰ νομίσματα ταῦτα, καὶ αὐτὴ ἐπίσης τὰ ἐθώπευε μεταξὺ τῶν δακτύλων της ὀλίγας στιγμὰς προτήτερα.

— «Τὸ ὄνομά σας, ἡ διεύθυνσί σας ;»

Αὐτὴ τὰ δίδει. Μὲ τὸ ἠσκημένον ὄμμα του, ὁ ἀστυνόμος σπουδάζει τὴν φυσιογνωμίαν της, ἱκανοποιημένος, ὄχι ἐκπεπληγμένος· οἱ θεώμενοι συνεχῶς τὸ ἔγκλημα θεῶνται ὡσαύτως καὶ τὴν ἀρετὴν ἐκεῖ ὅπου ἡμεῖς δὲν θὰ ἐπηγαίνομεν νὰ τὴν ζητήσωμεν : ὑπὸ τὰ ῥάκη, ἐν ταῖς τρώγλαις. — «Τιμία, πτωχὴ, ψιθυρίζει ὁ ἄνθρωπος,—ἀξίζει μίαν μεγάλην ἀμοιβὴν, καὶ θὰ τὴν λάβῃ, χωρὶς ἀμφιβολίαν.»

— «Ἀλλοίμονον ! αἱ ἡμέραι εἶνε τόσον δειναί, πολὺ δειναί ! ὁ Θεὸν νὰ μᾶς λυπηθῇ, Κύριε, εἴμεθα τόσον πτωχοί, δύο μικρὰ νὰ τραφοῦν, καὶ ἐργασία ὄχι !»

— «Ἔγγαμος, ἄνευ ἐργασίας, δύο τέκνα. Λαμβάνω σημείωσιν. Καλὴν νύκτα !» Ἀλλ' αὐτὴ ἔμενεν ἀκίνητος. Ἐκεῖνος ἐπανήρχισε τὸ γράψιμόν του. Αὐτὴ ἵστατο ἐκεῖ, ὀρθία, ἀτενίζουσα αὐτὸν μὲ πένθιμον βλέμμα.

— «Ἀκόμη δὲν ἔρυγες, αἴ ; Τί τρέχει ἀκόμη ;»

—«Νά τί εἶνε, κύριε, εἶπεν αὐτὴ παρὰ τὸν τοῖχον τοῦ οἴκου τῶν πτωχῶν, ὑπάρχει μία δυστυχὴς, ἡ ὁποία ἀπέθανεν. ἀπέθανεν ἀπὸ τὴν πεῖναν. Καὶ διὰ γυναῖκας δυστυχεῖς ὡς ἡμεῖς, εἶνε σκληρὸν νὰ σκεπτώμεθα ὅτι θάνατος παρόμοιος, εἰμπορεῖ νὰ τύχῃ καὶ εἰς ἡμᾶς μέσα εἰς ἕνα ἔθνος χριστιανικόν !»

Τὰ χείλη της ἐσφίγχθησαν σπασμωδικῶς, ὁ βὴξ ἐσπάραττεν ἐκ νέου τὸ στῆθος της, καὶ διαβαίνουσα ὑπὸ τὸν σκοτεινὸν θόλον, ἐπανήρχισε τὴν πορείαν της ἀναμέσον τῆς νυκτὸς τῆς ὁμίχλης καὶ τῆς σιγηλῆς βροχῆς.

ΚΛ. ΝΙΚΟΛΑΙΔΗΣ

ΝΥΜΦΗΣ ΕΚΛΟΓΗ

Η ΑΦΗΓΗΣΙΣ ΠΑΡΑΔΟΞΩΝ ΣΥΜΒΕΒΗΚΟΤΩΝ

—

Διήγημα τοῦ Ὄφμαν.

(Συνέχεια)

Ὁ Ἐδμόνδος ἐσχεδίαζε καὶ διέγραφεν, ἐσχεδίαζεν ἐκ νέου, ἤρχιζε νὰ θέτῃ χρώματα, ἤλλαξε στάσεις· ὅτε μὲν ἡ ἡμέρα τῷ ἐφαίνετο πολὺ φωτεινὴ, ὅτὲ δὲ πάλιν εἰς ἄκρον σκοτεινὴ, ἕως οὗ ἐπὶ τέλους ὁ σύμβουλος, χάσας τὴν ὑπομονήν του, ἔπαυσε νὰ παρευρίσκηται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς εἰκόνος.

Ὁ Ἐδμόνδος ἤρχετο καὶ εἰργάζετο πρωΐαν καὶ ἀπόγευμα· καὶ ἐὰν ἡ εἰκὼν δὲν προώδευε, προώδευον ὅμως ὁσημέραι αἱ μετὰ τῆς Ἀλβερτίνας σχέσεις τοῦ ζωγράφου.

Θὰ γνωρίζῃς ἀναγνῶστά μου, ἐξ ἰδίας σου πείρας ὅτι ὁ ἀγαπῶν, ἵνα ζωηρότερον ἐκφράσῃ τὰ αἰσθήματά του, αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ λάβῃ τὴν χεῖρα τῆς ἐρωμένης του, νὰ τὴν θλίβῃ, νὰ τὴν ἀσπάζηται. Τὰ χείλη φαίνονται ὠθούμενα ὑπὸ τινος ἕλξεως, ἧς ἀποτέλεσμα εἶνε τὸ πῦρ ἑνὸς γλυκέος φιλήματος. Οὐδὲν λοιπὸν τὸ παράδοξον ἐὰν ὁ Ἐδμόνδος παρημέλει συχνάκις τὴν εἰκόνα χάριν ἑνὸς τοιούτου ἀσπασμοῦ.

Ἡμέραν τινὰ ἵστατο μετὰ τῆς Ἀλβερτίνας πλησίον τοῦ παραθύρου· καὶ διὰ νὰ καταστήσῃ, ὡς εἴπομεν, τοὺς λόγους του πλέον ἐπιδελλοντας, ἔφερεν ἐπανειλημμένως τὴν χεῖρα της ἐπὶ τῶν χειλέων του, ὁπότε τὴν αὐτὴν ἐκείνην στιγμὴν ὁ γραμματεὺς Τοῦσμαν διῆλθε πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ συμβούλου, φέρων ἐν τῷ θυλακίῳ τὸ Ἐγχειρίδιον πολιτικῆς σοφίας καὶ ἄλλα χαρτίδεια βιβλία συνενοῦντα ἐν ἑαυτοῖς τὸ ὠφέλιμον μετὰ τοῦ τερπνοῦ.

Καίτοι, κατὰ τὸ σύνηθες, περιεπάτει τρίχων καὶ πηδῶν, διότι ἐπλησίαζεν ἡ ὥρα τοῦ γραφείου, ἐστάθη πρὸς στιγμὴν καὶ, ῥίψας ἐν βλέμμα πρὸς τὸ παράθυρον τῆς νύμφης του, βλέπει, ὡς ἐντὸς νέρους, τὴν Ἀλβερτίναν μετὰ τοῦ Ἐδμόνδου· δὲν ἠδύνατο καθαρῶς νὰ τὴν διακρίνῃ, ἀλλ' ἠσθάνθη παλλομένην τὴν καρδίαν του χωρὶς νὰ γνωρίζῃ τὸ αἴτιον. Πλήρης ἀνεξηγήτου ἀθημονίας, συνέλαβε τὴν ἄτακτον ἀπόφασιν τοῦ νὰ εἰσέλθῃ παρὰ τῷ συμβούλῳ ἐν ὥρᾳ ἀκανονίστῳ καὶ πορευθῇ κατ' εὐθεῖαν εἰς τῆς Ἀλβερτίνας.

Καθ' ἣν στιγμὴν εἰσήρχετο εἰς τὸν θάλαμον, ἡ Ἀλβερτίνα ἔλεγεν ἀρκετὰ μεγαλοφώνως. « Ναί, Ἐδμόνδε, θὰ σὲ ἀγαπῶ αἰωνίως, αἰωνίως ».

Καὶ, ταῦτα λέγουσα ἔθλιβεν ἐπὶ τοῦ στήθους της τὸν Ἐδμόνδον, ἐν ᾧ ταυτοχρόνως δέσμη σπινθήρων ἐξεπέμποντο ἀπὸ τῆς ἕλξεως περὶ ἧς ἐκάμομεν λόγον.

Ὁ γραμματεὺς προὐχώρησε μηχανικῶς καὶ ἔμεινεν ἄφωνος, ἀκίνητος, ἐν μέσῳ τοῦ θαλάμου, ὡς ἐὰν προσεσέλθῃ ὑπὸ καταληψίας.

Ἐν τῇ μέθῃ τῆς χαρᾶς των, οἱ δύο ἐρασταὶ δὲν ἤκουσαν τὸν βαρὺν κρότον τῶν ὑποδημάτων τοῦ συμβούλου οὔτε τὸν τῆς ἀνοιγείσης θύρας.

Αἴφνης φωνὴ ἠλλοιωμένη ἀνέκραξεν :

— Ἀλλὰ δεσποινὶς Ἀλβερτίνα...

Οἱ δύο ἐρασταὶ περίτρομοι ἀπεσπάσθησαν ἀλλήλων. Ὁ Ἐδμόνδος ἔσπευσεν εἰς τὸν σκρίβαντά του καὶ ἡ Ἀλβερτίνα εἰς τὸ δι' αὐτὴν προσδιωρισμένον ἀνάκλιντρον.

— Ἀλλὰ, δεσποινὶς Ἀλβερτίνα, εἶπεν ὁ γραμματεὺς συνερχόμενος εἰς ἑαυτόν, τί εἶνε αὐτά ; Ἐν πρώτοις ἐχορεύετε μετά τινος ἀγνώστου εἰς ἐμὲ νέου, ἐχορεύετε ἐν ὥρᾳ μεσονυκτίου ἐντὸς τῆς δημαρχίας διὰ τρόπου ὅστις μὲ ἔκαμε τότε ἄλλον ἐξ ἄλλου· καὶ τώρα, ἐν πλήρει ἡμέρᾳ σᾶς εὑρίσκω εἰς τὸ παράθυρον... Ὦ ! Θεέ μου ! εἶνε τρόπος λοιπὸν αὐτὸς διὰ μίαν νύμφην;

— Ποία εἶνε νύμφη ; ἀνέκραξεν ἡ Ἀλβερτίνα· εἰπέτε μοι, περὶ ποίας νύμφης ὁμιλεῖτε, κύριε γραμματεῦ !

— Ὦ Παναγία μου ! εἶπε θρηνωδῶς ὁ γραμματεύς, μ' ἐρωτᾶτε ἀκόμη, εὐγενεστάτη δεσποινὶς, διὰ ποίαν ὁμιλῶ ! διὰ ποίαν ἄλλην ἢ διὰ σᾶς ; Δὲν εἴσθε ἡ τρυφερά μου, ἡ ἀξιοσέβαστος μνηστή ; ὁ πατήρ σας δὲν μοὶ ὑπεσχέθη τὴν ὡραίαν αὐτὴν μικρὰν χεῖρα, τὴν τόσον λευκὴν καὶ τόσον γλυκεῖαν διὰ νὰ τὴν ἀσπάζηται τις ;

— Κύριε γραμματεῦ, προσέθηκεν ἡ Ἀλβερτίνα ἐξωργισμένη, ἢ θὰ ἔρχεσθε ἐκ τοῦ οἰνοπωλείου τὸ ὁποῖον τόσον συχνὰ ἐπισκέπτεσθε, ἂν πρέπει νὰ πιστεύσω εἰς τοὺς λόγους τοῦ πατρός μου, ἢ εἴσθε τὸ θῦμα φοβερᾶς ἀπάτης. Ἀδύνατον νὰ ἐσκέφθη ὁ πατήρ μου περὶ τοιούτης ὑποψίας [illegible]

— Ἀγαπητή μου δεσποινὶς Ἀλβερτίνα, προσέθηκεν ὁ σύμβουλος, σκέφθητε τὸ πρᾶγμα καλῶς: μὲ γνωρίζετε ἀπὸ τόσου καιροῦ· δὲν ἤμην πάντοτε ἄνθρωπος ἐγκρατὴς καὶ ἐσκεμμένος; πῶς λοιπὸν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνω τώρα αἴφνης μέθυσος καὶ τρελός; Θὰ κλείσω τοὺς ὀφθαλμούς, φιλτάτη δεσποινίς, εἰς ὅσα εἶδον, καὶ θὰ τὰ ἀποσιωπήσω ὅλα, ὅλα θὰ τὰ λησμονήσω· ἀλλὰ σκέφθητε ὅτι μοὶ ἐδώκατε τὴν συγκατάθεσίν σας ἐν ὥρᾳ μεσονυκτίου ἀπὸ τοῦ παραθύρου τῆς δημαρχίας, καὶ ὅτι ἂν καὶ ἐχορεύετε κατ' ἐκείνην τὴν νύκτα μετ' αὐτοῦ τοῦ νέου, ἐν τούτοις...

—Δὲν ἐννοεῖτε ἀνέκραξεν ἡ Ἀλβερτίνα, ὅτι κάμνετε παρεκβάσεις ὡς νὰ ἦσθε δραπέτης τοῦ φρενοκομείου; Φύγετε! μὲ φοβίζετε. Φύγετε, σᾶς λέγω, ἀφήσατέ με!

Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ πτωχοῦ Τοῦσμαν ἐπληρώθησαν δακρύων. « Ὦ δίκαιε Θεέ! ἐψιθύρισε, νὰ προσοεθῶ οὕτω πῶς παρὰ τῆς λατρευτῆς μου μνηστῆς! Ὄχι δὲν φεύγω· θὰ μείνω ἐδῶ ἕως ὅταν ἀποδώσῃς τὸ δίκαιον εἰς τὸ ταπεινόν μου ὑποκείμενον.

— Ἐξέλθετε [illegible], ἀνέκραξεν ἡ Ἀλβερτίνα διὰ φωνῆς πεπνιγμένης, ἀποσυρθεῖσα εἰς τὸ ἄκρον τοῦ θαλάμου.

—Ὄχι ἀπήντησεν ὁ γραμματεὺς· τὰ σοφὰ παραγγέλματα τοῦ Ἐγχειριδίου μου μοὶ ἐπιβάλλουσι νὰ μείνω· δὲν θὰ φύγω προτοῦ...»

Καὶ ἡτοιμάζετο νὰ παρακολουθήσῃ τὴν Ἀλβερτίναν. Ὁ Ἐδμόνδος, παράφορος, ἔσυρεν ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ τοὺς χρωστῆράς του ἐπὶ τοῦ ὑφάσματος. Τέλος, μὴ δυνάμενος πλέον νὰ κρατηθῇ: «Διάβολε κατηραμένε!» ἀνέκραξε· καὶ ὁρμήσας ἐπὶ τοῦ Τοῦσμαν, τῷ κατέφερεν ἐπὶ τοῦ προσώπου δὶς ἢ τρὶς τὸν πλήρη πρασίνης βαφῆς χρωστῆρα, εἶτα δὲ ἀνοίξας τὴν θύραν τὸν ἐσφενδόνισεν ἔξω ὡς βέλος.

Ὁ σύμβουλος ἐπέστρεφεν εἰς τὰ ἴδια ὁπότε ὁ ἀρχαῖός του συμμαθητής, οὕτω πρασινοβαφής, ἔπεσε μεταξὺ τῶν βραχιόνων του.

— Τί πρόσωπον! ἀνέκραξε. Τί λοιπὸν σοὶ συνέβη;

Ὁ γραμματεύς, ὅλως ἔκπληκτος ἔτι ἐκ τῆς σωρείας τῶν παθημάτων του, τῷ ἀφηγήθη μὲ φράσεις διακεκομμένας πῶς ἡ Ἀλβερτίνα τὸν μετεχειρίσθη, καὶ τίνι τρόπῳ τὸν προσέβαλεν ὁ Ἐδμόνδος.

Ὁ σύμβουλος, μετὰ λύπης καὶ ὀργῆς, τὸν ἔλαβεν ἀπὸ τῆς χειρὸς καὶ τὸν ὁδήγησεν εἰς τὸν θάλαμον τῆς Ἀλβερτίνας, πρὸς ἣν εἶπε.

— Τί ἀκούω; τί ἔμαθα; Οὕτω λοιπὸν μετεχειρίζονται ἕνα γαμβρόν;

— Ἕνα γαμβρόν! ἀνέκραξε περιτρέμος ἡ Ἀλβερτίνα.

— Ναί, μάλιστα, ἕνα γαμβρὸν ἐξηκολούθησεν ὁ σύμβουλος. Δὲν γνωρίζω διατί φαίνεσαι τόσον ἀπορροῦσα διὰ πρᾶγμα ἀποφασισθὲν πρὸ τόσου καιροῦ. Ὁ ἀρχαῖός μου φίλος εἶνε γαμβρός σου, καὶ μετὰ τινας ἑβδομάδας θὰ πανηγυρίσωμεν φαιδρῶς τοὺς γάμους.

— Οὐδέποτε, ἀνέκραξεν ἡ Ἀλβερτίνα, οὐδέποτε ἀλλάβῳ σύζυγον τὸν γραμματέα! Πῶς δύναμαι ν' γαθὰ πήσω ἕνα γέροντα;

— Ἀγάπη! γέρων! τί λόγοι εἶνε αὐτοί; Δὲν πρόκειται πλέον περὶ ἔρωτος, ἀλλὰ περὶ γάμου. Τῷ ὄντι ὁ συμμαθητής μου δὲν εἶνε πλέον ἐπιπόλαιος νεανίας· ἔχει φθάσει, ὡς ἐγὼ εἰς τὴν ἡλικίαν ἣν δικαίως ἀποκαλοῦσι τὴν καλλιτέραν πασῶν. Εἶνε νέος τίμιος, μετριόφρων, πεπαιδευμένος, ἀξιαγάπητος, καὶ μάλιστα ἀρχαῖός μου συμμαθητής.

— Ὄχι, εἶπεν ἡ Ἀλβερτίνα μετὰ ζωηρότητος καὶ ὀλολύζουσα, ὄχι, δὲν δύναμαι νὰ τὸν ὑποφέρω, τὸν μισῶ, τὸν ἀποστρέφομαι... Ὦ Ἐδμόνδε μου!»

Λέγουσα δὲ τὰς λέξεις ταύτας, ἡ νεᾶνις ἔπεσε σχεδὸν λιπόθυμος εἰς τοὺς βραχίονας τοῦ Ἐδμόνδου, ὅστις τὴν ἔθλιψεν ἐπὶ τῆς καρδίας του.

Ὁ σύμβουλος ἔτριψε τοὺς ὀφθαλμούς, ὡς ἐὰν ἔβλεπεν ὄνειρον, εἶτα δὲ ἀνεκραύγασεν: «Εἶνε δυνατὸν! τί βλέπω;»

— Ναί, εἶπεν ὁ γραμματεὺς μετὰ φωνῆς κλαυθμηριζούσης, ἡ δεσποινὶς Ἀλβερτίνα πολὺ ὀλίγον φαίνεται φροντίζουσα περὶ ἐμοῦ, ἐνῷ ἐξ ἐναντίας δεικνύει σφοδρὰν κλίσιν πρὸς τὸν νεαρὸν ζωγράφον, διότι τὸν ἐναγκαλίζεται ἀφόβως, ἐν ᾧ εἰς ἐμὲ τὸν πτωχὸν ἀποφεύγει νὰ δώσῃ τὴν χεῖρά της ἢν τόσον θὰ ἤμην εὐτυχὴς ἂν ἠδυνάμην νὰ κοσμήσω μὲ τὸν δακτύλιον τῶν ἀρραβώνων.»

Ὁ σύμβουλος ἐπειράθη ν' ἀποσπάσῃ τὴν Ἀλβερτίναν ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ Ἐδμόνδου, ἀλλ' ἐκεῖνος ἀνέκραξεν ὅτι οὐδέποτε θὰ τὴν ἐγκατέλειπεν, ἔστω καὶ μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς του.

— Καλά, εἶπεν ὁ σύμβουλος μετὰ πικρίας, καλὰ νεαρέ μου κύριε, ἰδοὺ λοιπὸν τὸ αἴτιον τῆς ἀφιλοκερδείας σας. Ἠθέλετε νὰ εἰσχωρήσητε εἰς τὴν οἰκίαν μου διὰ νὰ ἀποπλανήσητε τὴν θυγατέρα μου· λαμπρὰ σκέψις Ἐφαντάσθητε λοιπὸν ὅτι ἠδυνάμην νὰ δώσω τὴν κόρην μου εἰς ἕνα πτωχὸν καὶ ἄθλιον χρωματιστήν;

Ἐξοργισθεὶς ἐκ τῶν ἀδίκων τούτων ὕβρεων, ὁ Ἐδμόνδος ἥρπασε τὴν ράβδον του καὶ τὴν ἀνύψωσεν, ὁπότε αἴφνης ἠκούσθη ἀπὸ τῆς θύρας ἡ ἠχηρὰ φωνὴ τοῦ Λεονάρδου: « Στάσου, Ἐδμόνδε! μὴ ἐρεθίζεσαι! Ὁ Φοσβίνκελ κάμνει τρέλας ἀλλὰ κατόπιν μετανοεῖ.»

Ὁ σύμβουλος, περίτρομος γενόμενος ἐκ τῆς ἀπροσδοκήτου ταύτης ἐμφανίσεως, ἀπήντησεν, ἀπὸ τῆς γωνίας ἐν ᾗ εἶχε καταφύγει: «Δὲν γνωρίζω τί ἦλθετε καὶ σεῖς ἐδῶ νὰ κάμετε...» Ὁ γραμματεὺς ἐζήτησε καταφύγιον ὄπισθεν τοῦ σοφᾶ ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ χρυσοχόου, καὶ ἐψιθύριζε πλήρης ἀγωνίας: « Ὦ Θεέ μου! πρόσεχε καλὰ διὰ τὸν ἑαυτόν σου, ἀγαπητέ μου σύμβουλε· σιώπα, παλαιέ μου συμμαθητά. Ὦ Θεέ μου! Εἶνε ὁ διδάσκαλος, φοβερὸς διοργανωτὴς τοῦ χοροῦ τῆς ὁδοῦ Σπανδῶ.

— Προχώρει Τοῦσμαν, εἶπεν ὁ χρυσοχόος γελῶν, προχώρει ἀφόβως· δὲν ἔχεις πλέον νὰ πάθῃς τι πλειότερον· ἀρκετὰ ἐτιμωρήθης διὰ τὴν τρελὴν ἀπόφασιν ἣν συνέλαβες τοῦ νὰ νυμφευθῇς, διότι καθ' ὅλον σου τὸν βίον τὸ πρόσωπόν σου θὰ μένῃ πράσινον ὡς εἶνε τώρα.

— Μέγισ.ε Θεέ! ἐκραύγασεν ὁ γραμματεὺς ἐκτὸς ἑαυτοῦ, αὐτὸ τὸ πρόσωπον καθ' ὅλον μου τὸν βίον! Τί θὰ λέγῃ ὁ κόσμος; τί θὰ εἴπῃ ἡ αὐτοῦ Ἐξοχότης ὁ κύριος ὑπουργός; Δὲν θὰ ὑποθέσῃ ὅτι ἠθέλησα, χάριν ἀνοήτου ματαιοδοξίας, νὰ βάψω οὕτω πῶς τὸ πρόσωπον; Εἶμαι κατεστραμμένος· θὰ χάσω τὴν θέσιν μου, διότι τὸ κράτος δὲν δύναται ν' ἀνεχθῇ ἕνα γραμματέα σφραγιδοφυλακείου μὲ μορφὴν πρασίνην. Ὦ! πόσον εἶμαι δυστυχής!

(ἀκολουθεῖ.)

Σ' ΑΓΑΠΩ

(ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΜΑΡΥ)

(Συνέχεια καὶ τέλος.)

Ὁ γέρων ἔμενεν ἐν διισταγμῷ, ὁπότε μία λέξις τῆς Γενεβιέβης τὸν ἔθιξε βαθέως εἰς τὴν καρδίαν.

— Ἀποσύρθητε... ἀλλ' ἀποσύρθητε λοιπόν!

Οὐδέποτε τῷ εἶχεν ὁμιλήσει τόσον ἀποτόμως! Ὑπήκουσε. Μετά τινα λεπτὰ, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς διασχιζούσης τὸ δάσος τῶν Τεσσάρων Ἀνέμων δὲν ἔβλεπέ τις εἰμὴ τὴν Γενεβιέβην ἐν μέσῳ τῶν δύο ἐχθρῶν.

Εἶπε μετὰ φωνῆς τρεμούσης καὶ διακοπτομένης ἐκ τῆς βαθείας συγκινήσεώς της:

— Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ γείνω ἡ αἰτία μονομαχίας. Ἐὰν συνέβαινεν εἰς οἷόν δήποτε ἐξ ὑμῶν δυστύχημά τι, θὰ ἠσθανόμην τύψεις συνειδήσεως καθ' ὅλον μου τὸν βίον.

— Εἶνε πολὺ ἀργά, ὑπέλαβεν ὁ Τουρζῆς, ἀποσύρθητε, Γενεβιέβη.

Ἐστράφη πρὸς τὸν Μοντδριάν, ὅστις ἔμενεν ἄφωνος καὶ σκυθρωπός.

— Καὶ σεῖς Ἕκτορ, τί λέγετε;

— Ὁ κύριος Τουρζῆς ἔχει δίκαιον. Εἶνε πολὺ ἀργά.

— Καὶ θὰ κτυπηθῆτε, Τουρζῆ;

— Ναί.

— Καὶ παρὰ τὴν θέλησίν μου;

— Ἐννοεῖται.

— Ἄ! δὲν μ' ἀγαπᾷς, οὐδέποτε μὲ ἠγάπησας. Μονομαχία ἐξ αἰτίας ἐμοῦ -- Ὁ θάνατος τοῦ ἑνὸς ἐξ ὑμῶν — ἀλλὰ δὲν βλέπεις λοιπὸν ὁποῖον δηλητήριον προσθέτει τοῦτο εἰς τὰς θλιβεράς μου ἀναμνήσεις; Δὲν εἶνε ἀρκετὰ ὅσα ἔχω ὑποφέρει; Διατί εἶσαι τόσον ἀσπλαγχνος δι' ἐμέ; Ἴσως, Τουρζῆ, ἐν τῷ βάθει τῆς καρδίας σου θεωρεῖς καὶ σὺ τὰ πράγματα ψύχραιμος, ὑπὸ τὴν πραγματικὴν των ὄψιν. Ὁ Ἕκτωρ σὲ προσέβαλεν, ἀλλ' εἶνε ἀξιοσυγχώρητος. Ἐκ τίνος προῆλθεν ἡ πρώτη προσβολή; Ποῖος τῷ ἥρπασεν ἀπὸ τῆς χειρὸς τὰ ἄνθη ἵνα τὸν ἐμποδίσῃ τοῦ νὰ μοὶ τὰ προσφέρῃ; Ὥστε ὡς βλέπεις, εἶχε δίκαιον, καὶ σὺ ἄδικον. Σὺ ὤφειλες νὰ θεωρήσῃς τὴν πρᾶξιν τοῦ Ρουδεβέργ ὡς πρᾶξιν ἁπλοῦ ἐργάτου.

— Τὸν ὑπερασπίζεσαι, Γενεβιέβη;

— Ὄχι, ἐπεξηγῶ ἁπλῶς τὴν ὕβριν του. Ἐπεθύμουν νὰ σᾶς ἀποδείξω ὅτι ἔχετε ἐξ ἴσου ἄδικον. Δὲν ζητῶ νὰ σᾶς συμφιλιώσω, διότι τοῦτο εἶνε ἀδύνατον. Τὸ μῖσος θὰ σᾶς κρατῇ πάντοτε κεχωρισμένους, ἀλλ' ἐπιθυμῶ νὰ ματαιωθῇ αὐτὴ ἡ μονομαχία διότι εἶνε ἄδικος, διότι οὐδεὶς ἐκ τῶν δύο σας δικαιοῦται νὰ μονομαχήσῃ, διότι ὅπως καλὰν ἀπολήξῃ μονομαχία, ἐμὲ πάντοτε θὰ καταστήσῃ δυστυχῆ, ἐμέ, ἀκούετε; Ἐὰν, Τουρζῆ, φονεύσῃς τὸν Ἕκτορα, πῶς δύναμαι νὰ νυμφευθῶ τὸν φονέα τοῦ πατρὸς τοῦ τέκνου μου; Καὶ σύ, Ἕκτορ, μοὶ ἐζήτησας συγγνώμην. Πῶς νὰ σοὶ δώσω τοιαύτην ἐὰν ὁ Τουρζῆς φονευθῇ; Οὕτω λοιπὸν θέλεις νὰ ἐξαλείψῃς τὰς ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἀναμνήσεις μου;

— Μοὶ εἶνε ἀδιάφορον. Μονομαχῶν, δὲν χάνω τίποτε ἐκ τοῦ ἔρωτός σας ἀφοῦ ὁ κάτοχος αὐτοῦ εἶνε ἄλλος, οὗτινος ἐκλιπόντος θὰ τρέφω ἐλπίδας περὶ ἀνακτήσεώς σου.

— Ἔστω. Εἶσαι λογικὸς, ἀφοῦ δέν... σέ... ἀγαπῶ πλέον. Ἀλλὰ δὲν συμβαίνει τὸ αὐτὸ καὶ διὰ σέ, Τουρζῆ...

— Προσέβαλον σπουδαίως τὸν κύριον Μοντδριάν, καὶ τώρα εἶμαι ὑπὸ τὰς διαταγάς του.

— Ἄ! Εἶσθε καὶ οἱ δύο ἄσπαγχνοι καὶ σκληροί. Ἐν τῇ καρδίᾳ σας ἀντὶ ἔρωτος τρέφετε μόνον ὑπερηφάνειαν καὶ ματαιοδοξίαν. Εἰς τὴν φιλίαν σου, Τουρζῆ, ἐπεζήτησα παρηγορίαν διὰ τὰς λύπας μου. Τὸ μέτωπόν σου μένει σκεπτικὸν καὶ οἱ ὀφθαλμοί σου ἀδυσώπητοι. Δὲν μὲ ἀκούεις;

Εἶτα ἐστράφη πρὸς τὸν Ρουδεβέργ:

— Καὶ σὺ Ἕκτωρ, πάντοτε θὰ μὲ ἀκολουθῇς; Ἦλθον ἐδῶ ὅπως εὕρω τὴν μοναξίαν καὶ τὴν λήθην. Σ' ἐλησμόνησα, δὲν ἐσκεπτόμην πλέον περὶ σοῦ. Αἴφνης ἐμφανίζεσαι καὶ μᾶς ἐπαναφέρεις, ὡς ἄλλοτε, σωρείαν φόβων καὶ δακρύων. Δὲν ἠρκέσθης λοιπὸν εἰς τὴν δυστυχίαν ἣν μοὶ ἐπέφερες, ἀφοῦ τώρα φαίνεσαι ἐμπαίζων τὴν θλίψιν μου καὶ ἐπιζητῶν νὰ προσθέσῃς εἰς τὰς τέσας μου ἀναμνήσεις καὶ μίαν τύψιν συνειδότος; Πῶς δύναμαι νὰ δώσω πίστιν εἰς τὴν μετάνοιάν σου; Πῶς ἰδίως, νὰ πιστεύσω εἰς τὸν ἔρωτά σου; Τίνα ἐμπιστοσύνην νὰ δώσω ἐπὶ τῶν ὑποσχέσεών σου. Μεταξὺ ἐκείνου ὃν ἄλλοτε ἀνεγνώρισα. ὅστις ὑπῆρξε σύζυγός μου, καὶ αὐτοῦ ὃν σήμερον ἐπανευρίσκω ἐνώπιόν μου, τινα διαφορὰν δύναμαι νὰ ἐλπίζω: Τέλος, διατὶ νὰ ἦμαι αἰωνίως θῦμα; Εἶνε τοῦτο δίκαιον; Δὲν δικαιοῦμαι νὰ ζητήσω τὴν γαλήνην μου καὶ νὰ σᾶς διατάττω;

Ὁ Μοντδριὰν διὰ νεύματος βραδέος τῇ ἐζήτησε νὰ σιγήσῃ, καὶ κάμψας τὴν λαβὴν τοῦ ξίφους του ἐπί τινος λίθου, ἔθραυσεν αὐτὸ, καὶ ἐξεσφενδόνισε μακρὰν τὴν ἐν τῇ χειρί του ἀπομείνασαν λαβήν.

Εἶτα προχωρήσας πρὸς τὸν Τουρζῆν καὶ διὰ ταπεινῆς φωνῆς:

— Κύριε, τῷ εἶπε, σήμερον τὴν πρωΐαν σᾶς προσέβαλον, καὶ ζητῶ συγγνώμην.

Καὶ διὰ τοῦ βλέμματος ἐρωτᾷ τὴν Γενεβιέβην:

— Αὐτὸ ἀκριβῶς δὲν ἦτο ὅ,τι ἐζητεῖτε; Εἶσθε τώρα εὐχαριστημένη; Ἐταπεινώθην ἀρκούντως;

Ὁ Τουρζῆς ἀφῆκε τὸ ξίφος του καὶ αὐτὸς νὰ πέσῃ κατὰ γῆς. Ἀλλ' αἱ ρυτίδες δὲν ἐξηλείφθησαν ἔτι ἀπὸ τοῦ μετώπου του καὶ οἱ χαμαὶ νεύοντες ὀφθαλμοί του δὲν τηροῦσι πλέον τὴν γλυκεῖαν καὶ θριαμβευτικὴν λάμψιν τῶν εὐδαιμόνων ἡμερῶν.

— Ἔστω, τὴν δέχομαι! ἀπήντησε μετὰ φωνῆς ὑποκώφου.

Ἡ Γενεβιέβη ἐν μέσῳ αὐτῶν, συνδιαλλαχθέντων ἤδη, μένει πλήρης στενοχωρίας.

Ὁ Μοντδριὰν τὴν χαιρετᾷ ὑποκλινῶς:

— Χαῖρε, τῇ εἶπεν, οὐδέποτε πλέον θὰ μ' ἐπανίδῃς.

— Οὐδὲν ἀπήντησεν. Οἱ δακτυλοί της συσπῶνται, καὶ ἀτενίζει μηχανικῶς τὸν Τουρζῆν, ὡσεὶ ἵνα τὸν παρακαλέσῃ νὰ κρατήσῃ τὸν δυστυχῆ, νὰ τὸν ἀναφέρῃ

πρὸ αὐτῆς, νὰ τὸν παρηγορήσῃ. Καὶ οἱ δάκτυλοί της συσφίγγονται, συστρέφονται, ἐν ᾧ τὸ στόμα της πτυχοῦται καὶ οἱ ὀφθαλμοί της πληροῦνται δακρύων. Ἀλλ' οὐδὲν εἶπε. Καὶ ὁ Μοντδριὰν μὲ βῆμα γέροντος ὃν ὁ μόχθος τοῦ ζῆν συντρίβει, ἀπομακρύνεται βραδέως ἐν τῇ ἀτραπῷ, τῇ καλυπτομένῃ ὑπὸ χλόης, θάμνων καὶ σπάρτων.

Ἡ Γενεβιέβη λησμονεῖ τὰ πάντα,— καὶ τὴν μονομαχίαν ἥτις ἠδύνατο νὰ ἔχῃ συνεπείας τραγικὰς, καὶ τὸ δάσος ἔνθα εὑρίσκεται, καὶ πᾶν ὅ,τι πρὸ μικροῦ συνέβη. Πετᾷ μακρὰν, πολὺ μακράν. Ὅλως ἐξησθενημένη ἐκ τοῦ μυστηριώδους αὐτῆς ἄλγους, δὲν σκέπτεται πλέον περὶ τῆς θλίψεώς της· χαύνωσις τὴν κατακυριεύει, ἀποθάρρυνσις διὰ τὴν αἰώνιαν πάλην ἣν καταβάλλει ἵνα πάντοτε ὑποφέρῃ· τῇ ἐπανέρχεται εἰς τὴν μνήμην ἡ παιδική της ζωή, μὲ τὴν γαλήνιον αὐτῆς εὐδαιμονίαν, ἔκεῖ, ἐν μέσῳ τῶν ὅπλων, ἐν ᾧ ὁ μπάρμπα Τρέγκ ἐξηγεῖ εἰς τοὺς πελάτας τὰ ἀρχαῖά του εὑρήματα — καὶ πρὸ πάντων εἰ χρόνοι καθ' οὓς, παιδίον ἔτι, ἀνετρέφετο τόσον ἐπιμελῶς καὶ μετὰ τόσων θωπειῶν, ἀνεπόλει δὲ καὶ τὴν φωνὴν τοῦ γέροντος πατρὸς ψάλλοντος αὐτῇ παιδικὰ ἄσματα.

Αἴφνης φρικιᾷ. Ἠσθάνθη τὴν κατάψυχρον χεῖρα τοῦ Τουρζῆ ψαύουσαν τὴν ἰδικήν της. Ἀκούει τὸν νεαρὸν ἄνδρα ὁμιλοῦντα αὐτῇ -- ἀλλὰ δὲν ἀντιλαμβάνεται τῶν λόγων του, ὡσεὶ ἐξακολουθοῦσα πάντοτε νὰ ρεμβάζῃ— ἡ φωνή του φαίνεται μακρόθεν προερχομένη, ὁμοιάζει πρὸς φωνὴν ὀπτασίας.

— Γενεβιέβη, τῇ εἶπεν. ὁ Τουρζῆς, ἀνοίξατέ μοι τὴν καρδίαν σας, ὡς θὰ ἐκαμνετε πρὸς ἀδελφὸν, πρὸς φίλον.

Καὶ τῷ φαίνεται ὅτι ἀκούει τὴν φωνὴν ἐκείνης, πάντοτε ρεμβαζούσης, πάντοτε βεβυθισμένης εἰς τὴν ἀπράγμονα ἀμφιβολίαν της.

— Τί ἐπιθυμεῖς νὰ σοὶ εἴπω, Τουρζῆ ;

— Ποῖον ἐκ τῶν δύο ἀγαπᾷς, τὸν Ἕκτορα ἢ ἐμέ !

Ἔμενε σιωπηλή. Μόνον δέ — κλαίει τις πολλάκις ἐν ᾧ ὀνειρεύεται — ἠσθάνετο χονδρὰ δάκρυα κυλιόμενα ἀπὸ τῶν ὀμμάτων μεχρι τῶν ἄκρων τῶν χειλέων της, ἔνθα ἐστάθμευον ἐντός τινος λακκίσκου.

Τότε ὁ Τουρζῆς ἀφίνει νὰ ὀλισθήσῃ ἀπὸ τῆς παγερᾶς του χειρὸς ἡ χεὶρ ἐκείνης, καὶ ἀπομακρυνθεὶς διὰ βήματος ἐσπευσμένου, συναντᾷ τὸν Μοντδριὰν ὃν καλεῖ καὶ ἐπαναφέρει πρὸ τῆς Γενεβιέβης.

Καὶ σχεδὸν ἐστερημένος δυνάμεων καὶ φωνῆς, ὑποπραυλίζει :

— Σᾶς ἀγαπᾷ. Ἕκτορ, Λάβετέ την ὑμεῖς πάλιν!

Ἡ κόμησσα ἀφυπνίζεται ἐκ τῶν λέξεων τούτων... Τόσον καλῶς αἰσθάνεται τὸ ἀφόρητον ἄλγος τὸ πληροῦν τὴν καρδίαν τοῦ νεαροῦ ἀνδρὸς, ὥστε τείνει τὰς χεῖρας πρὸς τὸν Τουρζῆν, ποιοῦσα κίνημα εὐσπλαγχνίας καὶ πρόμου, καὶ ποθοῦσα ν' ἀνακράξῃ.

— Ὄχι, ἀπιστῶ σοὶ καὶ μίσος ἀγαπῶ...

Ἀλλὰ διατί μένει ἄφωνος, οἱ δὲ βραχίονές της καταπίπτουσιν ἀδρανεῖς ; Διατί, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ λεγόμενά της, τὰ δάκρυά της ἐδιπλασιάσθησαν ἤδη ;

— Χαῖρε, εἶπεν ὁ Τουρζῆς, σὲ συγχωρῶ.

Καὶ ἀπεμακρύνθη κεκυφώς, μόλις δὲ προὐχώρησε βήματά τινα, ἤρχισε νὰ τρέχῃ καὶ ἐξηφανίσθη ἐν τῷ δάσει.

Ὁ ἄνεμος, πνέων σφοδρῶς, ἠφάνιζε τοὺς κρότους τῶν βημάτων του, ἀναμιγνυομένους πρὸς τὸν θόρυβον τῶν ἐκ τῆς καταιγίδος συνταρασσομένων φύλλων τῶν δένδρων.

Ὁ Μοντδριὰν ἐγονυπέτησε πρὸ ἐκείνης.

Ἔκλαιεν.

— Εἶνε ἀληθὲς, Γενεβιέβη ;

Αὕτη περιέβαλε διὰ τῶν βραχιόνων της τὸν τράχηλόν του, ἀτενίζουσα αὐτὸν βαθέως εἰς τοὺς ὀφθαλμούς. Τὰ δάκρυά της ἀπεξηράνθησαν, ἐπὶ δὲ τῆς μορφῆς της ἐπλανᾶτο μειδίαμα, μειδίαμα γυναικὸς συνενούσης ἐν ἑαυτῇ δύο ὄντα — τὸ ἓν χαῖρον καὶ τὸ ἄλλο ἄπελπι.

Καὶ μὴ ἐρωτῶσα πλέον αὐτὸν ἂν θὰ τὴν καθίστα εὐτυχῆ καὶ ἂν τὸ μέλλον θὰ ἐξηφάνιζε τὰς ἐκ τοῦ παρελθόντος ἀναμνήσεις, ἐψιθύρισεν ἐπὶ τῶν χειλέων ἐκείνου τὴν μόνην ταύτην λέξιν ἐν ᾗ συνεκεντροῦτο ὁλόκληρος αὐτῆς ἡ ὕπαρξις :

— Σ' ἀγαπῶ ! !

ΤΕΛΟΣ

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΗΣ ΧΘΕΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΗΜΕΡΟΝ

ΜΙΑ ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ

Νὰ μὲ πάρῃ ὁ διάβολος ἂν ἐνθυμοῦμαι τὸ ὄνομά της! Καὶ ὅμως τὴν εἶχα ἀγαπήσει τόσον !

Εἶνε περίεργον πόσον πλούσιος γίνεταί τις ὅταν ἀνοίγῃ παλαιὰ σορτάρια. Πόσοι λησμονημένοι στεναγμοί, πόσα μικρὰ πράγματα, παρελθόντος σωρμοῦ, κατασκονισμένα ! Ἤμην δέκα ἓξ ἐτῶν ἀκριβῶς, ἐτελείωνα τὸ γυμνάσιον. Τότε πρῶτον, κύπτων εἰς τὸ οὖς τῆς ἀγαπητῆς μου...ἀ ! μὰ εἶνε ἀδύνατον νὰ ἐνθυμηθῶ τὸ ὄνομά της-προσέφερα τρέμων τὸν πρῶτον ὅρκον τῆς ἀγάπης μου. Ἐκεῖ, εἰς τὸν λευκὸν λαιμόν της ἀπέθεσα τὸ πρῶτον μου φίλημα.

Ἡ οἰκογένειά της ἦτο φίλη τῆς ἰδικῆς μου. Ὀσάκις ἦτο ἄλλο πρόσωπον ἐμπρὸς, μοὶ ἐμειδία ἐντὸς τοῦ κατόπτρου. Πιστεύω ὅτι θὰ τὴν ἐνωμφευόμην, ἀλλὰ ὀλίγαι της ἀπιστίαι μοὶ ἐπροξένουν φρίκην. Ἤμην ὑπερβολικὰ ζηλότυπος.

Λοιπὸν, ἦτο ἡ παραμονὴ τοῦ νέου ἔτους. Αἱ οἰκογένειαί μας ἦσαν προσκεκλημέναι εἰς τὴν οἰκίαν ἐνὸς φίλου ὁ ὁποῖος ἔγινε κατόπιν ἀνακριτὴς δὲν εἰξεύρω ποῦ.

Ἔτρεξα, τὴν ἐζήτησα εἰς τὴν οἰκίαν της καὶ εἶδα μετὰ χαρᾶς ὅτι εἶχεν ἑτοιμασθῆ ἐνωρίτερον. Μᾶς ἔδωκα

τὴν ἄδειαν νὰ προπορευθῶμεν. Ἐπέρασε τὸν βραχίονά της ἀπὸ τὸν ἰδικόν μου καὶ εὑρέθημεν εἰς τὴν ὁδόν.

Θὰ ἐδοκιμάσατε βεβαίως τὴν χαρὰν ἣν αἰσθάνεται παιδίον τὸ ὁποῖον μεγαλώνει πλέον, τελειώνει τὸ γυμνάσιον, καὶ-σπουδαιότατον-ἔχει ἐρωμένην !

Τρέμει διὰ τὴν τόλμην του καὶ σκέπτεται ποίαν κατήχησιν θ' ἀκούσῃ ἀπὸ τὴν μητέρα του ἂν γίνῃ γνωστόν. Ἀλλὰ τί σημαίνει ; Μήπως δὲν εἶνε ἄνδρας, μήπως δὲν εἶνε ἐλεύθερος ; Θὰ ἤθελε νὰ τὸν ἴδῃ, ἐδηγοῦντα τὴν ἐρωμένην του, ὅλος ὁ κόσμος καὶ ὅμως τρέμει μήπως τὸν ἴδῃ κανεὶς συγγενής του. Θὰ ἔδιδε τὸν μεγάλαν του δάκτυλον διὰ νὰ ἔχῃ ὀλίγον μύστακα, διὰ νὰ μὴ τοῦ προξενῇ τὸ σιγάρον πόνος εἰς τὴν καρδίαν, καὶ τὸ κονιὰκ ἰσόβιον βλάβην εἰς τὸν στόμαχον...

Ὅταν ἐφθάσαμεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ φίλου εὕρομεν πλήρη τὴν συναναστροφήν. Ἂν καὶ ἦσαν καὶ ἄλλοι τῆς ἡλικίας μου, ἐντούτοις ἐνόμισα ὅτι ἐμὲ μόνον παρετήρουν ὅλοι· καὶ μήπως δὲν εἶχον δίκαιον. Νὰ ἔχω ἐρωμένην τόσον μικρὸς καὶ μάλιστα νὰ τὴν συνοδεύσω εἰς ἑσπερίδα ! Ἡ συνείδησις μου μὲ ἔτυπτε, ἡ ἀνάμνησις τοῦ πατρός μου μὲ ἀπεθάρρυνε.

Μικρά μου, ἀνέκραξεν αἴφνης ὁ οἰκοδεσπότης. Τρέξατε λοιπὸν εἰς τὴν τραπεζαρίαν.

Δὲν ἤκουσα τίποτε ἄλλο ἕνεκα τοῦ θορύβου ὅστις ἠγέρθη ὑπὸ τῶν παιδίων τοῦ σπευδόντων νὰ καταλάβωσι τὰς θέσεις των. Ὁμολογῶ ὅτι τὸ ἐπίθετον αὐτὸ-μικρά μου-δὲν μοῦ ἤρεσεν ἦτο πολὺ ταπεινὸν δι' ἐμέ, ἔπρεπε ὅμως νὰ τὸ ὑποφέρω.

Ἐπὶ τῆς τραπέζης εὑρίσκετο πινάκιον πλῆρες σιγαρέττων.

— Ἰδοὺ τί θὰ καταστρέψῃ τὴν νεολαίαν, εἶπον ἐπαναλαμβάνων μηχανικῶς τοὺς στερεοτύπους λόγους τῆς μητρός μου καὶ ρίπτων ἄπληστον βλέμμα ἐπὶ τοῦ ἀπαγορευμένου αὐτοῦ καρποῦ.

Ἡ ἐρωμένη μου-ἀλλὰ πῶς τὴν ἔλεγαν λοιπόν;-ἡ ἐρωμένη μου εὑρέθη, δὲν ἠξεύρω πῶς-εἰς τὰ ἀριστερὰ τοῦ οἰκοδεσπότου. Τὸ πρᾶγμα δὲν μοῦ ἤρεσε. Ὁ οἰκοδεσπότης εἶχε φήμην ὡραίου ἀνθρώπου ὥστε ἐννοεῖται ἡ ἀμηχανία μου.

— Ἀ εἶσθε ὅλα καλὰ τώρα μικρά μου, ἀνέκραξεν ὁ οἰκοδεσπότης. Ἂν σᾶς στενοχωροῦν τὰ φορεματάκια σας βγάλετέ τα, μικροί μου ἄγγελοι. Καὶ ταῦτα λέγων ἐφίλησε, ταχὺς ὡς ἀστραπή, τὰς δύω αἴτινες ἦσαν δεξιὰ καὶ ἀριστερά του καὶ τῶν ὁποίων ἡ μία, καθὼς εἶχα τὴν τιμὴν νὰ εἴπω, ἦτο δυστυχῶς ἡ ἐρωμένη μου.

Ἠσθάνθην τὰς τρίχας μου ὀρθουμένας . . . . Καὶ εἰς ἐπίμετρον, ὅλοι ἐγέλασαν, ἐνῷ ἐγὼ ἐδάκρυζον διὰ τὴν τύχην μου.

— Τρώγετε, μικρά μου, ἠκούσθη πάλιν ἡ φωνὴ αὐτοῦ τοῦ κακούργου ἀνακριτοῦ. Ὅ,τι θέλετε, μὴ κυττάζετε τάξιν, ὅ,τι σᾶς ἀρέσει. Οὔτε οἱ ἄγριοι τῆς Ἀφρικῆς δὲν τρώγουν οὕτω . . . Ἐμπρὸς λοιπόν.

Καί . . . φράπ ! δύω ἀκόμη φιλήματα εἰς τὰς δύω παραστάτιδας του. Ἐὰν δὲν ἤμην κατὰ τὸ ἥμισυ μεθυσμένος, ἐξάπαντος θὰ ἐφένευα αὐτὸν τὸν δημίον.

Δὲν ἤκουα πλέον, ἐγέλων, ἔπινον, ἐτραγῴδουν. Συγκεχυμένος θόρυβος συγκρούσεως φιαλῶν, σκευῶν, ἐδέντων, κατέκλυζε τὰ ὦτα μου. Νέφος ἐσκίαζε τοὺς ὀφθαλμούς μου. Αἴφνης ἡ ἐρωμένη μου, ἡ ἀγάπη μου, τὸ ὄνειρόν μου, ἡ ζωή μου, ἐρρίφθη ἐπὶ τοῦ ἀνακριτοῦ καί. . . .—φρίττω ἀκόμη—κατεδρόχθισε τρεῖς τροῦφες αἱ ὁποῖαι ἦσαν εἰς τὸ πινάκιόν του.

Ἐδοκίμασα βαθείαν λύπην, ἐνόμισα ὅτι ἡ καρδία μου θὰ διερρηγνύετο, ἔπειτα . . . .

Ἐδῶ σταματοῦν αἱ ἀναμνήσεις μου. Τί συνέβη κατόπιν ; Ἐνθυμοῦμαι μόνον ὅτι ὅταν μὲ ἔφερον εἰς τὴν ἄμαξαν μία γνωστὴ λεπτὴ φωνὴ—ἡ φωνὴ ἐκείνης —ἠκούσθη καταφρονητική.

— Οὔ, ἐμέθυσε τόσω εὔκολα !

Ἀλλὰ πῶς διάβολο λοιπὸν τὴν ἔλεγον τὴν ἐρωμένην μου; Νομίζω ὅτι τὸ ὄνομά της ἐτελείωνεν εἰς ία... Α ! ὄχι ! ὄχι ! ὑποθέτω ὅτι ἔληγεν ἁπλῶς εἰς α.

(Κατὰ τὸν Γουσταῦον Δρόζ.)

Γ.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΕΡΙ ΠΟΙΗΣΕΩΣ

Ἐδῶ καὶ τέσσαρους χρόνους ὁ κ. Α. Ρ. Ραγγαβῆς ἔγραψε διατριβὴν εἰς τὴν τότε Κυψέλην τῆς Ζακύνθου περὶ ποιήσεως καὶ στιχουργίας. Εἰς τὴν διττήτου ἐκείνην διατριβὴν ἐμέμφετο τοὺς Ἴονας ποιητὰς καὶ στὴν ποίησήν τους καὶ στὴν στιχουργίαν τους.

Ἐγὼ τότε, ἐρίσκοντας ἄδικες τὲς μομφές του, τοῦ ἀπήντησα εἰς τὸ ἀκολουθινὸ φύλλο τῆς ἰδίας Κυψέλης· ἀλλὰ ἡ ἀπάντησή μου ἐκείνη ἔμεινε ἀναπόκριτη. Ἰδοὺ δὲ κ' ἐφέτο στὸ Ἡμερολόγιον τοῦ κ. Σκόκου τοῦ 1888 βλέπω πάλι δεύτερή του διατριβὴ διὰ τὸ αὐτὸ ἀντικείμενο· ἀλλὰ ἐφέτο ὁ κ. αγγαβῆς διαπραγματεύεται τὴ στιχουργία μᾶλλον.

Ἡ στιχουργία ὅμως τὴν ὁποίαν ὀρίγεται ὁ κ. Ραγγαβῆς, δὲν βασίζεται εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν συλλαβῶν καὶ εἰς τὸν στιχικὸν τόνον, τὰ δύο τοῦτα συνιστατικὰ τοῦ σημερινοῦ στίχου, ὡς ἀπαιτοῦν τὰ σημερινὰ τύμπανα τῶν αὐτιῶν μας· ἀλλὰ εἰς τὲς μικρὲς καὶ βραχεῖες συλλαβὲς, εἰς τοὺς δακτύλους, τροχαίους, κλπ. ὡς ἐσυνηθοῦσαν οἱ ἀπὸ δύο χιλιάδες χρόνους κεκοιμημένοι Ἕλληνες!

Μὲ τὸ ἀναχρονιστικότου τοῦτο ἐπεθαμένο σύστημα, ὁ κ. Ραγγαβῆς κάνει κάποτε στίχους ὁποῦ, τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἤθελ' ἴσως ἐπαινεθοῦνε. Ἔτσι, ἂν ἀληθέψουν τὰ λεγόμενα περὶ Δευτέρας Παρουσίας, ὁ Ὅμηρος, ὁ Πίνδαρος, οἱ Τραγικοί, καὶ Κωμικοὶ ποιηταί, καὶ ἄλλοι τοῦ καιροῦ ἐκείνου, θὰν εὕρουν, δὲν ἀμφιβάλλω, τὰ στιχουργικὰ τοῦ κ. Ραγγαβῆ ἀξιόλογα. Εἰς ἐμᾶς ὅμως εἶνε ὅλως ἀνωφελὴς καὶ ἄχρηστη μία τέτοια στιχουργία, εἶνε πλήρης σχολαστικισμὸς, ἔχει διάφορος τοῦ κοινοῦ σχολαστικισμοῦ τῶν σημερινῶν λογιωτάτων, οἱ ὁποῖοι 'σὰν τὲς γυναῖκες τοῦ θεάτρου, ἀγωνίζονται κ' ἐκεῖνοι νὰ γριλιάσουνε καὶ νὰ γανόσουνε τὴ νέα σημερινὴ γλῶσσα μας, διὰ νὰν τὴν κάμουνε νὰ φαίνεται γρηὰ τοῦ καιροῦ ἐκείνου !.. Ἔτσι, ὁ κ. Ραγγαβῆς καὶ ἀκόλουθοί του, θέλει εὕρουν νοστιμευτὰς τῶν στίχων τους, ἐν περιπτώσει Δευτέρας Παρουσίας· ἐμᾶς ὅμως τέτοιες στιχουργίες καὶ τέτοιοι στίχοι, δὲν μᾶς ἐνδιαφέρουν, οὔτε πολὺ οὔτε ὀλίγο.

Εἰς τὴ 'φετινήτου διατριβὴ ὁ κ. Ραγγαβῆς, ἐξακολουθῶντας νὰ διαπραγματεύεται περὶ ὁμοιοκαταλήξεων

κάνει μόνο του στιχουργικὸ ζήτημα τὴν συμπεριλαβὴν τοῦ συμφώνου τῆς ὀξυτονισμένης συλλαβῆς· καὶ ξαναλέγει τὰ καὶ τότε του εἰπομένα. Ἐφέτο δὲ κατηγορεῖ μὲ ἀκόμη περισσότερη πικρία καὶ περιφρόνηση, τοὺς ὅσους εἰς τὴν ὀξύτονην ὁμοιοκαταληξίαν δὲν συμπεριλαμβάνουν καὶ τὸ σύμφωνο τῆς συλλαβῆς ἐκείνης, ῥίπτοντας εἰς αὐτοὺς (δηλ. στοὺς Ἴονας ποιητὰς), τὸ ο ὐ π α ν τ ὸ ς π λ ε ῖ ν ε ἰ ς Κ ό ρ ι ν θ ο ν !..

Ἂν ὁ κ. Ραγγαβὴς ἤθελε ἀρκεσθῇ εἰς τὸ νὰ συστήσῃ μόνον τὴν συμπαραλαβὴν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος συμφώνου δὲν ἤθελ' εὕρει κανένα τὸν ἀντιλέγοντα. Ἀλλ' ὅταν βάνῃ τοῦτο ὡς ὅρον, χωρὶς τὸν ὁποῖον νὰ μὴν ἠμπορῇ κανεὶς νὰ λέγεται στιχουργὸς, καὶ σχεδὸν οὔτε μήτε ποιητής, !.. ἢ τότε νὰ ἔχῃ ὑπομονὴν ὁ κ. Ραγγαβὴς νὰ μᾶς ἀκούσῃ νὰν τοῦ εἰποῦμε ὅτι φανατίζεται γιὰ μίαν πομφόλυγα.

Ἡ ἀκόμας ἐμᾶς τῶν Ἰόνων στιχουργικῶν καὶ ποιητῶν, θρεμένη στὴν ἁρμονίαν τῶν ἐξευγενισμένων Εὐρωπαίων, τὴν ὁποίαν ὁ κ. Ραγγαβὴς φαίνεται νὰ θεωρῇ ὑποδεεστέραν ἐκείνης τῶν ἀμανέδων, ἀρκεῖται πληρέστατα εἰς τὴν λεπτὴν ἐκείνην ὁμοιοκατάληξιν καθὼς τὴν κάνουμ' ἐμεῖς, χωρὶς τὴν συμπαραλαβὴν τοῦ συμφώνου.

Καὶ πάλιν, τὸ νὰ ἐθρέψαμε τὸ πνεῦμα μας καὶ τὴν κλαισθησίαν μας εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν ἁρμονίαν, ὁ κ. Ραγγαβὴς μᾶς κάνει μειονέχτημα, καὶ μᾶς τὸ κατηγορεῖ μὲ πικρίαν· ἀλλ' ἐμεῖς τὸν παρακαλοῦμε νὰ ἐνθυμιθῇ ὅτι ἡ Εὐρώπη εἶνε σήμερον διὰ ἐμᾶς, ἐκεῖνο ποὺ ἄλλοτε ἐμεῖς ἤμασθε διὰ τὴν Εὐρώπην. Ὅτι ἀκολούθως ἀρνούμενοι, ἢ καὶ ἀπαξιοῦντες τὴν ἀνοτερότητά της, δειχνόμασθε ἀνάξιοι νὰ ὠφεληθῶμεν ἀπὸ αὐτὴν· καὶ γενόμασθε ἐνώπιόν της θέαμα γελοίας κουφότητος.

Οἱ μεγαλήτεροι Εὐρωπαῖοι ποιηταί, κ. Ραγγαβὴ, δὲν ἐστοχασθήκανε διόλου νὰ προσέξουν εἰς τὸν ἐν λόγῳ αὐθαίρετον κανόνα σας. Οὔτε εἶνε χρεία νὰ φέρω παραδείγματα διὰ νὰ δείξω τὴν ἀλήθειαν τῶν λόγων μου εἰς ἐσᾶς, ὁποῦ καλήτερά μου βέβαια τὸ γνωρίζετε.

Μὰ τί λοιπὸν, καὶ αὐτοὺς τούτους τοὺς μεγάλους ποιητὰς τῆς ἐξευγενισμένης Εὐρώπης ἤθελε τοὺς εἰποῦμε καὶ αὐτοὺς ἀ δ ε ξ ί ο υ ς, καὶ ἀ ν ι κ ά ν ο υ ς, καὶ ἤθελε τοὺς προτρέψουμε ν ὰ ἐ γ κ α τ α λ ε ί ψ ο υ ν τ ὸ σ τ ά δ ι ο ν τ ῆ ς π ο ι ή σ ε ω ς, ἐπειδὴ στοὺς στίχους τους δὲν συμπεριλαμβάνουν καὶ τὸ σύμφωνο τῆς ὀξυτονισμένης ληγούσης; Ἄ! κ. Ραγγαβὴ, μᾶλλον ἤθελε προτρέψουμε σᾶς νὰ ἐγκαταλείψετε τὸν κανόνα σας.

Οἱ μεγάλοι ἐκεῖνοι ποιηταὶ ἤθελε μᾶς εἰποῦν ὅτι, ἡ χάρες τοῦ καλοῦ στίχου εἶνε ἄλλες. Ὁ σημερνὸς καλὸς στίχος, διὰ νὰ ἦναι τέτοιος, πρέπει νὰ ἔχῃ, ἐχτὸς τοῦ συλλαβικοῦ ἀριθμοῦ, καὶ τοῦ στιχουργικοῦ τόνου, χωρὶς τὰ ὁποῖα δύο ταῦτα δὲν εἶνε στίχος, πρέπει λέγω νὰ ἔχῃ καὶ, 1ον ἑνότητα ἁρμονία, 2ον ἡ γλῶσσα νὰ ἦναι ἡ φυσικὴ γλῶσσα τοῦ Ἔθνους, 3ον νὰ τρέχῃ φυσικὰ ἐλεύθερα, χωρὶς μ υ ρ ο υ δ ι ὰ λ ύ χ ν ο υ, 4ον ὁ στιχικὸς τόνος νὰ μὴν πέφτῃ ἀπάνω σὲ μονοσύλλαβα,(1), 5ον ὁ στίχος νὰ μὴν τελειώνῃ μὲ λέξιν ἀσήμαντη, κα ἀφίνουσα τὸ νόημα κρεμάμενο, κλ.κλ.

(1) Εἶνε ἐξαιρέσεις.

Ἀλλὰ μήπως ἤθελε μᾶς εἰποῦν, ὁ κ. Ραγγαβὴς σας ἐδάσταξε κἂν τὸν πρώτιστον θεμελιώδη κανόνα τοῦ συλλαβικοῦ ἀριθμοῦ, καὶ τοῦ στιχικοῦ τόνου εἰς τοὺς ἐδικούς του στίχους; Ἰδέτε τοὺς λεγόμενους στίχους του εἰς τὸν χ ο ρ ὸ ν τ ὸ ν ν έ ω ν π ο λ ε μ ι σ τ ῶ ν.

Οἱ λεγόμενοι στίχοι τοῦ κ. Ραγγαβῆ, δὲν ἔχουν ἄλλην ὁμοιότητα μὲ τοὺς πραγματικοὺς στίχους, τοὺς στίχους τῶν ἑφτανησίων ποιητῶν, παρὰ ὅτι κ' ἐκεῖνοι δὲν ἐγγίζουνε τὴν ἀπέναντι ἄκρη τῆς σελίδος, ἀλλὰ ἀπέχουν, ποιὸς περισσότερο καὶ ποιὸς ἠλιγώτερο ἀπὸ τὴν ἄκρη. Ἰδοὺ,

Τί κλονεῖται ἡ Γῆ, τί γογγύζουν τὰ ὄρη,
Τί σκιρτοῦν τῆς Ἑλλάδος οἱ τάφοι;
Ἐκ νεφέλης φωτὸς ἀργυρόπτερος κόρη
Εἰς τ' ἀρχαῖα κατέρχετ' ἐδάφη.
Φέρει δόρυ πυρὸς καὶ ἠχοῦσαν φαρέτραν
Καὶ τὸ θεῖον της ἴχνος εἰς πᾶσαν μας πέτραν
Τὴν ἀρχαίαν μας δόξαν ἐγγράφει, κλπ.

Ἐδῶ, οὔτε ἀριθμὸς συλλαβῶν, οὔτε στιχικοὶ τόνοι!

Ἐχπλήττομάσθε, ἤθελε μᾶς εἰποῦν, καὶ λέμε μὲ τὸν νοῦν μας = Μὰ τοῦτοι εἶνε στίχοι; Καὶ τί στίχοι εἶνε; Καὶ γιὰ τί αὐτιὰ ἐγινήκανε; -- Βέβαια, ἂν ἐδλέπαμε σ' αὐτοὺς ὑπογραμμένον κανέναν ἀπὸ ἐκείνους ὁποῦ δικαίως ὁ κ. Ραγγαβὴς ἤθελε ἀποκαλέσει ἀ ν α ρ ι χ ο μ έ ν ο υ ς εἰ ς τ ὰ ὕ ψ η τ ο ῦ Π α ρ ν α σ σ ο ῦ, ἤθελε γελάσωμε, καὶ ἤθελε τοὺς ἀφήσωμε· ἀλλὰ τὸ ὄνομα Ρ α γ γ α β ὴ ς μᾶς ἔκαμε νὰ σκευθοῦμε καὶ νὰν τοὺς σπουδάσωμε, ζητῶντες νὰ εὕρωμε δι' αὐτοὺς κανέναν Ἀριάδνιον μίτον.

Ἔτσι, ἂν ὁ μίτος μας δὲν σφαλῇ, νομίζουμε νὰ 'βρίσκουμε ὅτι, οἱ στίχοι τοῦτοι εἶνε κυρίως δεκασύλλαβοι· ἀλλ' ὅτι, ἐξαιτίας τοῦ ἀναρμόδιου μέτρου τοῦ στιχουργοῦ τους, ὁ μὲν πρῶτος ἔχει τρεῖς συλλαβὲς περισσότερες! ὁ δεύτερος σωστός, ὁ τρίτος δύο συλλαβὲς περισσότερες! καὶ μόνον ἀτόπως καμμένος προπαροξύτονος. Ὁ τέταρτος σωστός. Ὁ πέμπτος τρεῖς συλλαβὲς περισσότερες! Ὁ ἕχτος τρεῖς περισσότερες! Ὁ ἕβδομος σωστὸς, κλπ.

Ἰδοὺ δὲ πῶς ἐλευθερωμένοι ἀπὸ τὲς περιττὲς τους συλλαβὲς, ξαναλαβαίνουνε τὸν ρυθμόν τους.

Τὶ κλονεῖται ἡ Γῆ, τὶ γογγύζουν—τὰ ὄρη
Τὶ σκιρτοῦν τῆς Ἑλλάδος οἱ τάφοι;
Ἐκ νεφέλης φωτὸς ἀργυρόπτε—ρος κόρη
Εἰς τ' ἀρχαῖα κατέρχετ' ἐδάφη,
Φέρνει δόρυ πυρὸς καὶ ἠχοῦσαν—φαρέτραν
Καὶ τὸ θεῖον της ἴχνος εἰς πᾶσαν—μας πέτραν
Τὴν ἀρχαῖαν μας δόξαν ἐγγράφει κλ.

Τόσο διὰ τὲς συλλαβές· Ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς τόνους, θὰ μᾶς εἰποῦν, ἁμάρτησε ὁ στιχουργὸς Διδάσκαλός σας κ. Ραγγαβὴς· σπέρνοντας συχνὰ τοὺς στιχουργικοὺς τόνους, ὡς οἱ χωρικοὶ τὰ φασούλια, ἰδοὺ,

Ὡς μυρισμένος ζέφυρος τοῦ Ὑμηττοῦ.

Ἐκλώσησε τρεῖς μῆνας ὡς χρυσὸν αὐγόν.
Ἀνυπομονησίαν τοῦ νὰ σᾶς ἰδῶ,
Καὶ ἔσπευσα μὲ τὰ πτερὰ τὰ πύρινα. κλπ.

Ἐκ τοῦ Κουτρούλη τὸ γάμο. Εἶνε κανεὶς ὁποῦ νὰ ἀκούῃ ἁρμονίαν στιχικοῦ τόνου; Εἶνε κανεὶς ὁποῦ νὰν τὰ λέῃ στίχους τὰ λόγια τοῦτα;

Ἀλλὰ δὲν εἶνε πρέπον αὐστηροῦ Διδάχτορος τῆς στιχουργικῆς, οὔτε τὸ νὰ ῥίχνῃ τοὺς στιχουργικοὺς τόνους ἀπανου σὲ μονοσύλλαβα, καὶ μάλιστα σὲ ἄρθρα, ὅπου ὁ ρυθμὸς ἀφανίζεται. Ἰδέτε δὲ μετάφρασιν Κολάσεως τοῦ Δάντη, παρὰ κ. Ραγγαβῆ Ἴ. 1η.

Ἀκάματος ἡ τ ῶ ν νερτέρων λαίλαψ.
Προσῆλθον διὰ τ ο ῦ σαπροῦ ἀέρος.
Τοὺς ἕφερον εἰς τ ὸ θρηνῶδες βῆμα, κλπ.

ἄλλα ὅμοια μὲ τὰ ὁποῖα βρίθει ἡ ἐν λόγῳ μετάφρασή του.

Ἀκόμη-Ἡ μὴ-ἑνότητα τῆς στιχουργικῆς ἁρμονίας, χωρίζει τὸν στίχον εἰς ἄλλους μικρώτερους στίχους, καὶ χωριστὲς ἄλλες ἁρμονίες, ἡ ὁποῖες ἐλαττώνουν οὐσιωδῶς τὸν στίχον. Ἔπεσε δὲ καὶ σὲ τοῦτο τὸ ἐλάττωμα ὁ κ. Ραγγαβής. Ἰδοὺ δὲ μικρὸ δεῖγμα ἀπὸ τὴ μετάφρασή του τοῦ Δαντῆ.

Οὕτω κατέβημεν τοῦ πρώτου κύκλου
Ἐπὶ τὸν δεύτερον, ὅστις ἐλάττων κλπ.

εἰς τοὺς ὁποίους τὸ αὐτίμας ἀκούει, ἀντὶ δύο ἑνδεκασυλλάβων, τέσσαρους πεντασύλλαβους· ὡς ἂν ἦσαν γραμμένοι οὐτωπῶς.

Οὕτω κατέβημεν
Τοῦ πρώτου κύκλου,
Ἐπὶ τὸν δεύτερον,
Ὅστις ἐλάττων-κλπ...

Παραλείπονται περισσότερα τέτοια, χάριν συντομίας.

Ὁ κ. Ραγγαβὴς, θὰ μᾶς εἰποῦν ἁμαρτάνει καὶ κατὰ τὴν γλῶσσα. Ἡ γλῶσσα ποῦ μεταχειρίζεται δὲν εἶνε ἡ ζωντανὴ γλῶσσα τῶν ποδῶν· ἀκολούθως δὲν εἶνε ἡ γλῶσσα τῆς ποιήσεως. Ἡ γλῶσσα τὴν ὁποίαν ὁ Κύριος ἐκεῖνος μεταχειρίζεται, εἶνε ἡ κατὰ μίμησιν τῆς Βόλαπίκ φτιασμένη στὰ ταβλιὰ τῶν σχολαστικῶν λογιωτάτων· γλωσσείκελο κρύο, καὶ δυσκολονόητο σ' ὅσους νὲν ἐπεράσανε τὸν τέταρτό τους χρόνο στὰ Γυμνάσιά σας. Ὁ κ. Ραγγαβὴς, ὅστις ὡς φαίνεται, ἀπὸ νεαρᾶς του ἡλικίας ἀπαξίωσε τὴ γλῶσσα τοῦ Ἔθνους του, διὰ νὰ δεθῇ στὴ σχολαστική, δὲν ἔπρεπε νὰ βάνεται νὰ γράφῃ στίχους, καὶ νὰ προτρέπῃ καὶ σὰς νὰ γράφετε καθὼς γράφει ἐκεῖνος· ἐπειδὴ ἡ γλῶσσα τοῦ κ. Ραγγαβῆ δὲν ἔχει μέλλον, καὶ τὰ χαρτιὰ ποῦ γράφονται σ' ἐκείνην τὴ γλῶστα, εἶνε πεπρομένα διὰ τὸ πῦρ τὸ ἐ σ ώ τ ε ρ ο ν τῶν μαγειρείων.

Ἀκόμη - τὸ λεχτικὸν τοῦ στίχου δὲν πρέπει νὰ εἶνε στριμένο, στενοχωρημένο, ἀφύσικο. Δὲν πρέπει νὰ δείχνῃ τὴ δυσκολεία ποῦ ἀπάντησε ὁ στιχουργὸς εἰς τὸ γένομά του. Ἀλλὰ πρέπει νὰ τρέχῃ φυσικὰ, μὲ ὅλην τὴν εὐκολία καὶ φυσικότητα τοῦ πεζοῦ λέγου. Ὁ δὲ στιχουργικὸς Διδάσκαλός, κατασταίνει τοῦτο ἀδύνατο, γράφοντας σὲ τεχνιτὴν ἀφύσικη γλῶσσα, σὲ στριμένη καὶ στενοχωρημένη ἀφύσικη σύνταξη, μὲ λέξες ζητημένες εἰς τὴν ἀρχαιότητα, καὶ πρὸ πολλοῦ πεσμένες εἰς ἀχρηστίαν.

Μοῦ φαίνεται δὲ νὰ βλέπω τοὺς κυρίους ἐκείνους νὰ μοῦ φυλᾶνε γιὰ ὕστερο, δειλιαστικὸ γιὰ 'μὲ δεῖγμα, στίχους τοῦ Διδασκάλου μου, στοὺς ὁποίους λείπουνε συλλαβές!.. καὶ ἄλλους πάλε ποῦ ἔχουνε συλλαβὲς, καὶ περισσότερες ἀπ' ὅσες λείπουνε τῶν πρώτων.

Τῆς ἐμῆς μνήμης οἱ βασκισμοί σου 1 ἠλιγώτερη,
Κ' ἐστρεφόμην κ' ἔφερον τὸ βλέμμα 1 ἠλιγώτερη,
Πρὸς ἀνάπαυσην μετὰ τῶν ὁπαδῶντου 1 περισσότερη
Καὶ δι' τὴν ἐπαρατόνμου λαιμαργίαν 2περισσότερες
κλπ. κλπ. κλπ.

Ἀλλ' ἂν εἰς τοὺς Ἑφτανησίους ποιητὰς μοῦ ἐδείχνανε κακομοῦργες κ' ἐλεεινότητες τέτοιες, ἤθελε προτρέψω τοὺς ποιητάς μου νὰ μὴ βάνονται νὰ γράφουνε στίχους. καὶ ἀκόμη περισσότερο νὰ μὴ διδάσκουνε στιχουργικὴ τέχνη, γιὰ νὰ μὴ γένωνται γελοῖοι.

Ὁ δὲ κ. Α. Ρ. Ραγγαβὴς θὰ μοῦ συγχωρήσῃ ἐλπίζω τὴν ἐλευθερία ποῦ ἐπῆρα νὰ ἀνασκευάσω τὰ εἰπομένα του εἰς τὴν Κυψέλην καὶ στὸ Ἡμερολόγιον τοῦ κ. Σκόκου, ἐπειδὴ ἔπρεπε νὰν τὸ κάμω χάριν τῆς τέχνης καὶ τῆς Δικαιοσύνης.

ΑΝΔ. ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΣ

ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ

ΕΘΙΜΑ

ΑΦΡΙΚΑΝΙΚΩΝ ΛΑΩΝ

Ἡ χώρα τῶν Ο ὐ ν υ α μ ο υ ε ζ ὶ κεῖται ἀνατολικῶς τῆς λίμνης Ταγκανίκας, καὶ περιλαμβάνει ἔκτασιν εἴκοσι πέντε χιλιάδων τετραγωνικῶν μιλίων. Εἶνε πεδινὴ καὶ λίαν καρποφόρος.

Τὸ σύστημα τῆς κυβερνήσεως ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ εἶνε ἀπόλυτος μοναρχία διαδοχική. Ὁ βασιλεὺς καλεῖται μτίμης τῆς Οὐνυανυεμπὲ, ἔχει τριάκοντα χιλιάδας ὑπηκόων, καὶ δύναται νὰ παρατάσσῃ ἐν καιρῷ πολέμου τρισχιλίους μαχητάς.

Ἔθιμά τινα τῶν κατοίκων τῆς χώρας ταύτης εἶνε ἀρκούντως περίεργα. Ἐπὶ παραδείγματι, κατὰ τὴν γέννησιν τέκνου, ὁ πατὴρ κόπτει τὴν κόμην του, κομίζει αὐτὴν μέχρι τῶν συνόρων τῆς ἐπαρχίας, καὶ ἐκεῖ τὴν θάπτει. Ἐὰν τὸ σύνορον ἀποτελεῖται ἐκ ῥύακος ἢ ποταμοῦ, θάπτει τὴν κόμην εἰς τὴν ὄχθην. Λαμβάνων ἀκολούθως τὴν ῥίζαν ἑνὸς ἐγγὺς δένδρου, ἐπανέρχεται εἰς τὸν οἶκον του καὶ τὴν παραχώνει ὑπὸ τὸ κρεβάτιον τῆς θύρας του. Κατόπιν σφάζει ἕνα βοῦν καὶ μίαν ὃν-

δεκάδα αἰγῶν, καὶ προσκαλεῖ εἰς συμπόσιον ὅλους του τοὺς φίλους.

Ὅταν ἡ μήτηρ αἰσθάνεται προσεγγιζούσας τὰς ὀδύνας του τοκετοῦ, προσκαλεῖ μίαν φίλην της, μεταβαίνει μετ' αὐτῆς εἰς τὸ δάσος, καὶ γεννᾷ τὸ τέκνον. Ὅταν γεννηθῶσι δίδυμα, δὲν φονεύουσι τὸ ἕτερον, ὡς τοῦτο συμβαίνει εἰς ἄλλα τινὰ μέρη τῆς Ἀφρικῆς. Θεωροῦσι μᾶλλον ὡς εὐτυχὲς γεγονὸς τὴν γέννησιν διδύμων.

Οἱ σύζυγοι ἀγοράζουσι τὰς γυναῖκας των παρὰ τῶν γονέων, δίδοντες ὡς ἀντίτιμον ἀγελάδας ἢ αἶγας, ἀναλόγως τῆς καλλονῆς τῆς νύμφης ἢ τοῦ πλούτου τῶν δύο συγγενευουσῶν οἰκογενειῶν.

Εἰς τὸ ὑπέρτατον ὃν δίδουσι τὴν ὀνομασίαν Μιριγκού. Αὐτὸς εἶνε ὁ δημιουργὸς ὅλων τῶν πραγμάτων καὶ ὁ διαθέτης τοῦ πλούτου. Σπανίως ὅμως ἐπικαλοῦνται αὐτόν, καὶ τοῦτο, μόνον ὁσάκις θέλουσι νὰ ζητήσωσιν αὔξησιν περιουσίας. Ἐὰν κανεὶς ἐκ τῶν συγγενῶν αὐτῶν τύχῃ νὰ ἀποθάνῃ, σᾶς λέγουσιν: «ὁ Μιριγκοὺ τὸν ἐπῆρε.» ἢ καὶ ἄλλως: «Ἐχάθηκε, ἔτσι θέλησε ὁ Μιριγκού.» Καὶ τὸ περωτισμένον ἦθος μεθ' οὗ προφέρουσι τὰς λέξεις ταύτας, ἀποδεικνύει, ὅτι εἰς τὰ ὄμματα αὐτῶν τὸ γεγονὸς τυγχάνει ὑπερφυσικόν.

Αἱ νεάνιδες εἶνε εἰς ἄκρον φιλάρεσκοι. Δίδουσι μεγάλην προσοχὴν εἰς τὸν στολισμὸν αὐτῶν. Ἡ Οὐνιαμπουεζὶς κόρη, ἀφ' ἧς ἡμέρας κατορθώσῃ νὰ ἀρθρώσῃ τὴν λέξιν μ α μ ᾶ, δὲν ἔχει καμμίαν ἄλλην μέριμναν ἐκτὸς τοῦ στολισμοῦ αὐτῆς. Ἀρέσκεται παραπολὺ νὰ θεωρῇ ἐπὶ ὥρας ὁλοκλήρους τὰς σειρὰς τῶν πρασίνων, ἐρυθρῶν καὶ λευκῶν ὑαλίνων μαργαριτῶν, δι' ὧν κοσμεῖ τοὺς μελάγχροας αὐτῆς βραχίονας. Ἀγαπᾷ πολὺ νὰ παίζῃ μετὰ τῶν ἐξ ὑέλου ἐπίσης μακρῶν καὶ ἀφθόνων περιδεραίων δι' ὧν καλύπτει τὰ στήθη της, ἢ κοσμεῖ τὴν γυμνὴν ὀσφύν της. Θέτει ἐπίσης τὰς χρωματιστὰς ταύτας ὑάλους εἰς τὰς τρίχας τῆς κόμης της, καὶ φαίνεται μειδιῶσα ἐκ φιλαρεσκείας, ὁσάκις τῇ λέγει τίς ὅτι τῆς πηγαίνουν καλά. Ὄνειρόν της εἶνε νὰ ἀποκτήσῃ ζώνην ἐκ συρμάτων ὀρειχάλκου, καὶ ὅταν ἀκόμη δὲν ἔχει ἐνδύματα ὅπως χρησιμοποιήσῃ τὴν ζώνην ταύτην πρὸς συγκρατησίν των. Περιμένει δὲ μετ' ἀνυπομονησίας τὸν γάμον της, διὰ νὰ ἀποκτήσῃ ἓν τεμάχιον ὑφάσματος δι' οὗ νὰ περικαλύψῃ τὸ σῶμα της.

Αἱ συνελεύσεις τὰς ὁποίας συγκροτοῦσι μεταξύ των αἱ γυναῖκες, εἶνε ἀξιοπαρατήρητοι. Τὸ τοιοῦτον ἔθος φαίνεται ἀρχαιότατον, ἤτο δὲ ἐν χρήσει καὶ ἐν Αἰγύπτῳ κατὰ τοὺς χρόνους τῶν Φαραώ, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ πινάκων ἀναγλύφων τῶν Θηβῶν καὶ τῆς Μέμφιδος. Καὶ ἐν Ἀβησσινίᾳ δὲ σήμερον αἱ συνελεύσεις τῶν γυναικῶν εἶνε ἐν χρήσει.

Οὕτω καὶ αἱ γυναῖκες τῶν Οὐνυανυεμπὲ, ὅταν πλησιάζῃ νὰ δύσῃ ὁ ἥλιος, συνέρχονται ὅλαι ὁμοῦ εἰς ὡρισμένον μέρος, ἑκάστη ἔχουσα παρ' ἑαυτῇ τὴν θυγατέρα της, καὶ συνδιαλέγονται μεταξύ των περὶ τῶν νέων τῆς ἡμέρας. Εἶνε τὸ θέαμα περιεργότατον, καὶ ἀναγινώσκει τίς ἀριδήλως τὴν εὐδαιμονίαν ζωγραφισμένην εἰς τὰ πρόσωπα ὅλων ἐκείνων τῶν φλυαρουσῶν αἰθιοπίδων· τὰ κοράσια, καθ' ὃν χρόνον αἱ μητέρες φλυαροῦσι, αὐτὰ ἀσχολοῦνται νὰ πλέκωσι τὴν μητρικὴν κόμην εἰς λεπτὰς πλεξίδας. Ἐὰν δὲ εἶνε ὀλίγον μεγαλείτερα κατὰ τὴν ἡλικίαν, ἀναμιγνύονται εἰς τὴν συνομιλίαν. Τὸ θέμα τῶν συνεντεύξεων εἶνε φυσικά, τὰ διάφορα γεγονότα τῆς καθημερινῆς ζωῆς.

Ἐνῷ δὲ αἱ γυναῖκες φλυαροῦσιν οὕτω, καὶ οἱ ἄνδρες ἐπίσης συναθροίζονται ὡς εἴδους λέσχης, ἔνθα συζητοῦσι μετὰ πολλῆς θερμότητος καὶ οὐχὶ ἀξιοκαταφρονήτου ὀξυδερκείας, τὰ κατὰ τὴν ἐγχωρίαν πολιτικὴν, καὶ περὶ τῶν τιμῶν τῶν διαφόρων ἐμπορευμάτων.

(Ἐκ τῶν τοῦ Στάνλεύ)

ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΜΥΡΩΝ ΛΥΚΙΑΣ

—

Ἡ ἑορτή. — Ἐν τῷ ναῷ. — Ἐξωτερικὴ καὶ ἐσωτερικὴ τοῦ ναοῦ διάταξις. — Ὁ νέος ναός. — Ὁ Ἀρχιμανδρίτης καὶ ἡγούμενος Μύρων. — Τὰ ἀναθήματα. — Οἱ ἀγῶνες.

Μεγαλοπρεπεστάτη καὶ λίαν ἐπιβάλλουσα ἐγένετο ἐνταῦθα, ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας. Ἐξ ὅλων τῶν παραλίων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας εἶχον συρρεύσει ἐνταῦθα προσκυνηταί, πρὸ πάντων δὲ ἐκ τῆς παρακειμένης νήσου τοῦ Καστίλορρίζου, ἥτις εἶνε ἡ μόνη σχεδὸν εἴσοδος διὰ τοὺς τὰ Μύρα ἐπισκεπτομένους. Ὡς γνωστὸν ἕνεκα τῆς πρὸ ἐτῶν συμβάσης ἐνταῦθα πλημμύρας, ὁ ναὸς κατεπλακώθη, καὶ ἦτο ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς, πρὸ ὀλίγων ὅμως ἐτῶν οἱ Ρῶσσοι τὸν ἐξήγαγον εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς. Ἐκ δὲ τῆς διοικήσεως τοῦ Κασαμπᾶ, ὅστις εἶνε ἡ ἕδρα σχεδὸν τῆς τοπικῆς διοικήσεως Μύρων καὶ ἄλλων παρακειμένων χωρίων, ἀφικετο ὁ Καϊμακάμης, ὁ Καδῆς, καὶ ὅλοι σχεδὸν οἱ ἐν τέλει.

Διὰ νὰ προσκυνήσῃ τις εἰς τὸν ναόν, δέον νὰ κατέλθῃ ὑπὲρ τὰς 20 μαρμαρίνους κλίμακας καὶ οὕτω πως νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν ναόν, διότι, ὡς εἶπον προηγουμένως, ἦτο ὁ ναὸς ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ μόνον τὸ μέρος ἐκεῖνο, εἰς ὃ κεῖται ὁ ναός, ἐδιόρθωσαν. Ἡ ἐκκλησία δὲ εἶνε καὶ πολὺ μεγάλη· δύνανται ἐν ἀνέσει νὰ εἰσέλθωσι τοὐλάχιστον 400 προσκυνηταί. Τρισυποστάτου οὔσης, δύνανται ἐν αὐτῇ νὰ λειτουργήσωσι 3 συγχρόνως ἱερεῖς.

Ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ἱστάμενός τις, καθορᾷ 15 κίονας Δωρικοῦ ῥυθμοῦ παρ' αὐτοῖς δὲ, κελλία καλογήρων, ἐν χρήσει ὄντα κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην. Εἶνε ὅμως πεπαλαιωμένα καὶ διεφθαρμένα ὑπὸ

τῶν περελθόντων ἐνιαυτῶν. Ἐντὸς τοῦ ναοῦ εἰσερχόμενός τις καὶ περιπατῶν περὶ τὰ 15 βήματα σχεδὸν, ἵσταται πρὸ ἑνὸς βωμοῦ, οὕτως εἰπεῖν, ὅστις κεῖται ἀκριβῶς εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ. Τοῦτο δὲν γνωρίζω· εἰς τί ἐχρησίμευε, τοῖς θεολόγοις ἐναπόκειται νὰ τὸ ἐξηγήσωσιν.

Ὄπισθεν τοῦ ἱεροῦ βήματος κεῖνται ἕδραι ἀμφιθεατρικῶς, μία δὲ ἐξ αὐτῶν προεξέχει τῶν ἄλλων· θὰ ἦτο, φαίνεται τοῦ ὁσίου πατρὸς Νικολάου αὕτη, καὶ αἱ παρ' αὐτῇ αἱ ἄλλαι μικρότεραι θὰ ἐχρησίμευον διὰ τοὺς ἱερεῖς, πρὸς διδασκαλίαν ἴσως. Ἐντὸς ἔχει περὶ τοὺς 25 κίονας ἐκ καθαροῦ μαρμάρου συγκειμένους· τὸ ἔδαφος δὲ ὡσαύτως διὰ μαρμαρίνων πλακῶν εἶνε ἐπεστρωμένον.

Παρὰ τῷ καθ' αὐτὸ ναῷ τοῦ ἁγίου Νικολάου, ἔχει κτισθῇ ἕτερος μικρὸς ναός, ὡσαύτως Ἅγιος Νικόλαος καλούμενος. Καὶ τοῦτο, καθότι ἀνωθεν τοῦ παλαιοῦ ναοῦ εἶνε κατεσταλαγμένον μέρος τι τοῦ θόλου, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ λειτουργία κατὰ τὰς Κυριακὰς τελεῖται ἐν τῷ νέῳ ναῷ· κατὰ τὰς ἁγίας ὅμως ἡμέρας, καὶ π. χ. κατὰ τὴν τοῦ Ἁγίου Νικολάου, Χριστουγέννων, Ἁγίου Βασιλείου κτλ. τελεῖται ἡ ἱερὰ μυσταγωγία ἐν τῷ παλαιῷ ναῷ.

Ὁ ναὸς τοῦ ἁγίου Νικολάου, ὑπάγεται εἰς τὸ Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας καὶ ὡς ἐκ τούτου, ἐκεῖθεν ἀποστέλλεται ἡγούμενος οὕτως εἰπεῖν τοῦ Μύρων, ἔχων βαθμὸν ἀρχιμανδρίτου. Κατὰ τὴν ἑορτὴν ὅμως τοῦ ἁγίου Νικολάου, παρῆσαν ἱερεῖς ἐκ Καστελλορίζου συλλειτουργήσαντες μετ' αὐτοῦ.

Ὁ ναὸς τοῦ ἁγίου Νικολάου βρίθει ἀναθημάτων, καὶ πρὸ πάντων, ἀναθημάτων προερχομένων ἐκ νησιωτῶν. Πλοῖα, ἀτμόπλοια, λέμβους ἁλιευτικὰς καθορᾷ τις ἀνηρτημένας ἔξωθεν καὶ ἔσωθεν τοῦ ναοῦ, μὲ ἐπιγραφὴν: τῷ ἁγίῳ Νικολάῳ προστάτῃ ναυτῶν.

Τελεσθείσης τῆς λειτουργίας καὶ μετὰ μεγίστης εὐλαβείας παρευρεθέντων πολλῶν προσκυνητῶν, περὶ τὴν 2 μ. μ. ἤρξαντο οἱ κατ' ἔτος τελούμενοι ἐνταῦθα ἀγῶνες δρόμου· γίνονται δ' οὕτω πως. Οἱ Βέηδες συνάζονται ἔξωθεν τοῦ ναοῦ, καθότι τὰ Μῦρα εἶνε πεδιὰς ἀπέραντος, κάθηνται κατὰ τὸν ὀθωμανικὸν τρόπον, σταυρώνοντες δηλαδὴ τοὺς πόδας των καὶ ἔχοντες ἀνὰ χεῖρας τὰ τσιμπούκια των, πρὸ αὐτοῦ δ' ἵστανται, Ὀθωμανοὶ ἀρειμάνιοι, περιμένοντες τὸ σύνθημα, ὅπερ θὰ δώσῃ αὐτοῖς ὁ ἄρχων. Δοθέντος τοῦ συνθήματος, διασκεδάννυνται τῇδε κακεῖσε, ἐπανέρχονται δὲ μετ' οὐ πολὺ ἀσθμαίνοντες πρὸ τοῦ Διοικητοῦ, ὅστις βραβεύει αὐτοὺς διὰ τῆς φράσεως: ἀφερὶμ τσελεπὶ ἐφέντημ: ἤτοι εὖγε ἀνδρεῖε μου. Τοιαῦτα ἐν συντόμῳ τὰ περὶ τῆς ἑορτῆς, ἥτις ἐτελέσθη λαμπροτάτη, κατὰ δὲ τὴν παραμονὴν ἐγένετο καὶ ἀρτοκλασία, καὶ παννυχίς.

Πλεῖστοι ἐντὸς τοῦ ναοῦ διενυκτέρευσαν δεόμενοι τοῦ Ἁγίου ὑπὲρ τῆς ἐπανόδου τῶν τέκνων, πατέρων, καὶ ἀδελφῶν αὐτῶν, τῶν εἰς τὴν ξένην ἀποδημούντων.

Ἐν Κασαμπᾷ (Μύρων Λυκίας).

ΓΕΩΡ. Σ. ΣΚΛΗΡΟΣ.
(ἐπαρχ. ἰατρὸς)

Ο ΑΡΡΑΒΩΝ

(Διήγημα ἐκ τοῦ Ραλλικοῦ)

—

Τὸ πρόσταγμα τοῦ πολέμου εἶχε δοθῇ, ἐνῷ ἐξ ἄλλου κλαγγὴ ὅπλων καὶ φωνασκίαι ἠκούοντο καθ' ἅπασαν τὴν πόλιν. Αἱ θύραι τῶν οἰκιῶν εἰσὶ κλεισταί, αἱ δὲ γυναῖκες ἐντὸς αὐτῶν δέονται γονυπετεῖς, καθ' ἣν ἐποχὴν οἱ ἄνδρες σπεύδουσι πρὸς τὰ προτειχίσματα. Οἱ Γάλλοι εὑρίσκονται ἐν ἀπόπτῳ, οἱ δὲ Ρῶσσοι καὶ Γερμανοί, οἵτινες ἀπὸ μικροῦ κατέχουσι τὴν πλατεῖαν, ἐπισάττουσι τοὺς ἵππους καὶ περιζώννυνται τοὺς θώρακας αὐτῶν. Ὁ ἐχθρός! ὁ ἐχθρός! ἀνέκραζον πανταχόθεν. Σπεύδουσι πάντες πρὸς τὴν μεγάλην πλατεῖαν τῆς ἀγορᾶς ἵνα ταχθῶσιν ὑπὸ τὰς σημαίας των, νομίζοντες ὅτι οἱ Γάλλοι τείνουσι χεῖρα ἀρωγὸν πρὸς τὴν πόλιν, διὸ καὶ πρόκειται νὰ διασχίσωσι τὴν γραμμὴν τούτων πρὶν ἔτι ἐπιχειρήσωσι τὴν περικύκλωσιν. Ἀλλὰ οἱ Γάλλοι δὲν εἶχον ποσῶς τοῦτο κατὰ νοῦν, διὸ ἐπέστρεφον ἐν τάξει. Ἐν τούτοις Πρῶσσοι καὶ Ρῶσσοι βλέποντες τὴν ὑποχώρησιν ταύτην, ῥίπτονται κατόπιν τοῦ μικροῦ γαλλικοῦ σώματος, ὅπερ πάραυτα ἵσταται, καὶ ποιοῦν στροφὴν μετωπηδὸν πρὸς τὸν ἐχθρόν, προσμένει τοῦτον διὰ βήματος σημειωτοῦ· ἡ γεναιοψυχία αὕτη τοῦ γαλλικοῦ σώματος ταράττει καὶ θορυβεῖ Πρώσσους καὶ Ρώσσους. Ἡ ὥρα τῆς μάχης φθάνει, καὶ οἱ πρῶτοι πυροβολισμοὶ ἀνταλλάσσονται ἀρξαμένης τῆς πάλης, ὅτε οἱ Γάλλοι μεθ' ὅλης τῆς μειοψηφίας των ἀναλογούντων εἰς πρὸς τρεῖς, καταβιβάζουσι τὴν αὐλαίαν τῆς σκηνῆς διὰ τῆς διασπάσεως τῶν ἀντιπάλων τάξεων. Οὗτοι δὲ καταδιωκόμενοι καὶ τὰ ξίφη ἐπὶ τῶν ὀσφύων ἔχοντες, σπεύδουσι πρὸς τὴν πύλιν τῆς πόλεως, ἐνῇ εἰσδύουσιν ἐν ἄκρᾳ ἀταξίᾳ.

Εἷς νεαρὸς ἀξιωματικὸς Γάλλος μεθύσκει ἐκ τῆς καταδιώξεως, διὸ παρασύρεται ὑπὸ ὁμάδος φευγόντων καὶ σχεδὸν ἄγεται ἐντὸς τῶν τειχῶν, ἔνθα ὡς ἐκ θαύματος ἀφέθη ὡς νεκρὸς ἐντὸς τάφρου.

Τὸ σκότος ἐπήρχετο πανταχόθεν, ἡ δὲ φρουρὰ ἐπανελθοῦσα εἰς τὰ καταλύματα ἠσχολεῖτο ὑπολογιζομένη τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀπωλειῶν. Ἡ δρόσος τῆς ἑσπέρας ἐπανέφερε κατὰ μικρὸν τὰς δυνάμεις τοῦ Γάλλου ἀξιωματικοῦ, ὅστις δι' ἀγώνων ἀνακινούμενος, κατόρθωσε, συρόμενος διὰ τῶν ποδῶν καὶ χειρῶν του νὰ ἐξέλθῃ τῆς τάφρου χωρὶς ἔτι νὰ λάβωσι γνῶσιν καὶ αὐτοὶ οὗτοι οἱ σκοποί. Τὸ αἷμά του ῥέει ἐκ βαθείας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πληγῆς, τὸ δὲ πρόσωπόν του εἶνε ἠλλοιωμένον καὶ ὠχρὸν ὡς νεκροῦ, οἱ ὀφθαλμοί του εἰσὶν ἄγριοι, καὶ ἐν τοιαύτῃ καταστάσει ἐβάδιζεν ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ σιωπηραῖς ὁδοῖς, καθ' ὅσον οἱ πόνοι εἶχον ἀφαιρέσει αὐτῷ πᾶσαν δύναμιν τοῦ σκεπτικοῦ.

Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἄρχεται κλονιζόμενος, ἐπειδὴ αἱ κνῆμαί του ὡς ἐκ τοῦ αἵματος ὅπερ εἶχεν ἐκρεύσει τῆς πληγῆς, ἀρνοῦνται αὐτῷ τὴν περαιτέρω

συνδρομήν των, πρὸς δὲ καὶ οἱ ὀφθαλμοί του ἐπισκιάζονται ὑπὸ μελανοῦ νέφους, ὅτε, ἐκβάλλων στεναγμοὺς δυναμένους νὰ συγκινήσωσι καὶ τὰς πέτρας, στηρίζεται δεξιᾷ τῆς ὁδοῦ ἐπὶ θύρας τινός, ἥτις ὡμοίαζε πρὸς εἴσοδον ἀμαξηλάτου. Ἡ θύρα ὅμως αὕτη αἴφνης ἐνδίδει καὶ ὁ νεαρὸς ἀξιωματικὸς εὑρίσκεται ἐντὸς τῆς αὐλῆς· ἀλλ' οὐδεὶς παρουσιάζεται. Οἱ ὀφθαλμοί του ἐνστίκτως ζητοῦσιν εἰσόδόν τινα, καὶ ἄνευ συναισθήσεως τῶν πράξεών του σύρεται ἀνερευνῶν τοιαύτην μέχρι τέλους μακροῦ τινος περάματος. Ἐπὶ τέλους οἱ δάκτυλοί του περιπλέκονται εἴς τι μάνδαλον, ὅπερ ὠθεῖ καὶ εὑρίσκεται πρὸ δωματίου ἀσθενῶς περωταγωγημένου, κομψοῦ ὅμως καὶ δι' ἁπαλῶν ταπήτων κεκοσμημένου. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἄνθη ἐπὶ τῶν παραθύρων, τείχη ὑπὸ μεταξίνων ὑφασμάτων κεκαλυμμένα καὶ πεποικιλμένα δι' εἰκόνων, τὸ σύνολον τοῦτο ποιεῖ ἐντύπωσιν φυσικῶς εὐάρεστον· ἀλλὰ ὁ δυστυχὴς πληγωμένος οὐδὲν βλέπει..... ἀπολύτως οὐδέν, ἢ κλίνην μετὰ πλουσίων ἐρυθρῶν παραπετασμάτων. Κεκμηκὼς, ἀσθμαίνων καὶ σχεδὸν λιπόθυμος ἀπολέσας καὶ τὸ διανοητικόν του, δὲν ὑπακούει εἰς ἄλλο τι ἢ εἰς τὴν φωνὴν τοῦ ἐνστίκτου. Κάθηται ἐπὶ τῆς κλίνης καὶ πίπτει ὡς νεκρὸς ἐπὶ τῶν προσκεφαλαίων, ἐντὸς δ' ὀλίγων δευτερολέπτων ὕπνος ἀναπληρωτικὸς κατέρχεται ἐπὶ τῶν βεβαρημένων του βλεφάρων.

Ἀνεπαύετο ἐρ' ἱκανὸν χρόνον ἤδη ὅτε κρότος ἀκουσθεὶς πέριξ ἐγείρει αὐτὸν αἰφνιδίως. Προσπαθεῖ ν' ἀνοίξῃ τοὺς ὀφθαλμούς του, νὰ κινηθῇ, ἀλλὰ μάτην· εἶδος ναρκώσεως καὶ ὑπνωτισμοῦ εἶχε καταλάβει τὸ σῶμά του εἰς τοιοῦτον βαθμόν, ὥστε ἐλαχίστην ἐλάμβανε γνῶσιν τῶν ὅσα συνέβαινον πέριξ αὐτοῦ. Εἰς ἀπόστασιν ὀλίγων βημάτων ἐπ' αὐτοῦ ἄνθρωπός τις εὑρίσκετο μετὰ τῆς συζύγου του, ἀμφότεροι δὲ διελέγοντο περὶ τῶν λαβόντων χώραν κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν. Ὡμίλουν Γερμανιστί, διὸ καὶ ἠδυνήθη ὁ δυστυχὴς πληγωμένος νὰ ἐννοήσῃ τὴν συνδιάλεξίν των, καθ' ὅσον παῖς ἔτι ὢν ἔσχε παιδαγωγὸν Γερμανόν. Ἐπωφελούμενος λοιπὸν τῆς εὐκαιρίας ταύτης, πληροφορεῖται ὅτι οἱ συμπολῖταί του ἐπήνεγκον σημαντικὰς καταστροφὰς τῇ φρουρᾷ, καὶ ὅτι αὕτη φοβουμένη τὴν προσέγγισιν τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ διατίθεται νὰ κενώσῃ τὴν πόλιν.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ὁ σύζυγος εὑρεθεὶς τυχαίως παρὰ τὴν κλίνην του, παρετήρησε τὸν κοιμώμενον.—Κάποιος ἐνταῦθα! ἀνέκραξεν· ὦ! εἷς στρατιωτικὸς ἐπὶ τῆς κλίνης!!

Ἡ γυνὴ ἐξέβαλε σπαρακτικὴν φωνήν.

Πῶς! τί λέγεις! καὶ ἔσπευσε πρὸς τὸ δωμάτιον τοῦ ὕπνου.

Πρόκειται περὶ ἐμοῦ διενοήθη ὁ ἀτυχὴς πληγωμένος, καὶ ἤρξατο νοερῶς ἀποχαιρετῶν τοὺς συγγενεῖς, τοὺς φίλους, καὶ τὴν ὡραίαν τοῦ Γαλλίαν.

— Εἶνε λωποδύτης! κακοῦργος! ἀνέκραξε λυσσωδῶς ὁ σύζυγος, σπεύδων συγχρόνως νὰ ἑλκύσῃ τὸ κρεμάμενον ξίφός του.

— Ὁποία τόλμη! νὰ εἰσδύσῃ κρύφα ἐν τῇ οἰκίᾳ μου! καὶ ν' ἀποκοιμηθῇ ἐπὶ τῆς καθαρᾶς σου κλίνης Ματίλδη! ὦ θεοί καὶ δαίμονες. Ὁ ἀτὸ πληρώσῃ ἀκριβά.

Τὸ χαλύβδινον κηροπήγιον ὑπέλαμπεν ἔτι, ὅτε ἡ γυνὴ ἀναχαιτίζουσα τὸν σύζυγόν της παρεκάλει αὐτὸν διὰ φωνῆς γλυκείας καὶ ἱκετευτικῆς.

— Ὦ! Βλέπεις πόσον εἶνε ὠχρὸς καὶ πόσον φαίνεται ὅτι ὑποφέρει! Μόλις δύναται ν' ἀναπνεύσῃ· ἡ δὲ ἀγωνιώδης ἀναπνοήτου ὁμοιάζει πρὸς θνήσκοντος. Πολὺ φυσικῶς κατέφυγεν ἐνταῦθα μετ' ἐγκαρδίου πεποιθήσεως ὅτι ἤθελε τύχει προστασίας. Ὁ δυστυχὴς! ἐνόμισεν ὅτι θὰ ἐσεβόμεθα τὴν δυστυχίαν του. Ὦ! δεῖξον αὐτῷ ὅτι δὲν ἠπατήθη.

Ἀλλὰ αἱ ἱκεσίαι καὶ προτροπαὶ τῆς γυναικὸς ἐξήγειραν ἔτι μᾶλλον τὴν ὀργὴν τοῦ συζύγου, ὅστις καὶ πάλιν ἀποπειρᾶται νὰ καταπέσῃ ἐπ' αὐτοῦ ξιφήρης· τότε ἡ Ματίλδη μετὰ θάρρους ἡρωϊκοῦ ῥίπτεται ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ τὸν ἐμποδίζει.

— Ἀνάγκη ν' ἀποθάνῃ! Θὰ ἀποθάνῃ! ἐβρυχᾶτο ὡς λέων ὁ σύζυγος. Ἐπαναλαμβάνω.... εἶνε ἐχθρός, ἔλεγεν ἀνυψῶν ἐκ νέου τὸ ξίφος.

Τότε ἡ Ματίλδη ἀγανακτῶσα, ἔδραμε πρὸς τὸν πληγωμένον καὶ σταθεῖσα πρὸ τῆς κλίνης ὑπερησπίζετο αὐτὸν διὰ τοῦ ἰδίου σώματός της, φωνοῦσα:

— Ὀπίσω! θ' ἀνταλλάξω τὴν ζωήν μου μετὰ τοῦ πάσχοντος, δὲν θὰ τὸν πλησιάσῃς πρὶν ἐμὲ πρώτην ῥίψῃς νεκράν. Δὲν θέλω νὰ εἴπωσιν ὅτι προὐδόθη ἐκεῖνος, ὅστις ἐνεπιστεύθη ἑαυτὸν ἐν τῷ ἀσύλῳ ἡμῶν. Δὲν θὰ ἐπιτρέψω ἐπὶ τέλους νὰ γίνῃς φονεὺς ἑνὸς ἀσθενοῦς.

— Εἶνε γάλλος! ὑπέλαβεν ὁ σύζυγος μετ' ἀπεριγράπτου πάθους. Δέον ν' ἀποθάνῃ.

— Λοιπόν! ἀνάγκη νὰ φονεύσῃς καὶ ἐμὲ ὡσαύτως, καθ' ὅσον καὶ ἐγὼ εἶμαι γαλλίς, τὸ γινώσκεις κάλλιστα..... καὶ θέλω προστατεύσει τὸν συμπολίτην μου μέχρι θανάτου· ὁ σύζυγος ἠναγκάσθη νὰ μετριάσῃ τὴν ὀργήν του, βλέπων τὴν ὑπομονὴν τῆς συζύγου του· ἐναποθέτων δὲ τὸ ξίφος ἐπὶ τῆς τραπέζης:

— Πολὺ καλά! εἶπεν, ἀφοῦ τὸ ἀπαιτεῖς, ἔστω οὕτω, ἀλλ' ὅταν τις ἅπαξ φιλοξενεῖ, δέον ἡ φιλοξενία νὰ ᾖ πλήρης. Κάλεσον τοὺς ὑπηρέτας καὶ διάταξον νὰ δράμωσι πρὸς ἀναζήτησιν χειρουργοῦ καὶ παντὸς ἄλλου ἀναγκαίου πρὸς περίθαλψιν.

Ἡ Ματίλδη ἔρριψεν ἐταστικὸν βλέμμα ἐπὶ τοῦ συζύγου της, ἀκουλουθῶς, ταπεινοῦσα τοὺς ὀφθαλμούς:

—Διαβλέπω, εἶπε, τὸ σχέδιόν σου φρικιῶσα, θέλεις νὰ μὲ ἀπομακρύνῃς ἵνα μετὰ πλειοτέρας ἐλευθερίας κορέσῃς τὴν διψῶσαν ἐκδικήσεως καρδίαν σου. Ἀλλὰ ὁρκίζομαι εἰς τὰ ὀστᾶ τῆς μητρός μου ὅτι δὲν θὰ κινηθῶ οὐδὲ κατὰ βῆμα μακρὰν τῆς κλίνης ταύτης, πρὶν ἐξασφαλίσω τὸν ξένον· ὁρκίζομαι ἐπίσης ὅτι ἐγὼ αὐτὴ θέλω σὲ προδώσει εἰς τοὺς γάλλους, ὅταν εἰσέλθωσιν, ἂν πραγματοποιήσῃς τὴν ἀπόφασίν σου.

Ὁ σύζυγος περιεπάτει τῇδε κακεῖσε ἐντὸς τοῦ δωματίου, ἐκφέρων ὕβρεις καὶ βλασφημίας. Ἐν τούτοις ἡ Ματίλδη ἔκλινε μετὰ βλέμματος συμπαθητικοῦ πρὸς τὸν πληγωμένον ἵνα παρατηρήσῃ ἐκ τοῦ πλησίον τὸ ὠχρὸν καὶ κατεσκληκὸς πρόσωπόν του· ὅτε δ' ἀνεκάλυψεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του πληγὴν χαίνουσαν, πέριξ τῆς ὁποίας ἦσαν τεμάχια παγωμένου αἵματος, ἤρξατο διὰ τῆς λεπτῆς καὶ ἁβρᾶς χειρός της, νὰ καθαρίζῃ αὐτὴν διὰ τοῦ μεταξίνου ῥινομάκτρου της.

Τὶ δὲν ἤθελε προσφέρει ὁ δυστυχὴς ἀξιωματικός, ὅπως δυνηθῇ ν' ἀνοίξῃ κατὰ τὸ ἥμισυ τοὐλάχιστον τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ ἴδῃ τὴν φιλελεήμονα ταύτην γυναῖκα, ἧς τὴν γλυκεῖαν μόνον φωνὴν ἤκουε, καὶ ἀσπασθῇ συνάμα τὴν προστάτιδα ταύτην χεῖρα, ἥτις τὸν περιεποιεῖτο, ἀφοῦ προηγουμένως ἐλύτρωσεν αὐτῷ τὴν ζωήν. Ἀλλὰ φεῦ! ἡ ἀπώλεια τοῦ αἵματός του τὸν εἶχε τόσον ἐξαντλήσει, ὥστε δὲν ἠδύνατο νὰ κάμῃ οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην κίνησιν!

Βαθεῖα σιγὴ ἐβασίλευεν ἐντὸς τοῦ δωματίου διαρκέσασα στιγμάς τινας, ὅτε αἰφνιδίως ἠχοι στρατιωτικῆς μουσικῆς ἀκούονται μακρόθεν.

— Οἱ γάλλοι εἰσέρχονται, οἱ γάλλοι εἰσέρχονται... Ἡ ἄφιξις τῶν πατριωτῶν μου! ἀνέκραξεν ἡ Ματίλδη μετ' ἐκφράσεως χαρᾶς, ἣν ποσῶς δὲν ἐσκέφθη νὰ κρύψῃ· ὁ σύζυγός της σπεύδει ἔξω, καθότι τὸ ὑπούργημα ὅπερ κατεῖχεν ἐν τῇ πόλει καθυπέβαλλεν αὐτῷ νὰ παρασταθῇ ἐνώπιον τῶν νικητῶν.

Ἡ Ματίλδη πάραυτα ἐγονυπέτησε καὶ μὲ ὀφθαλμοὺς πλήρεις δακρύων εὐγνωμοσύνης:

— Εὐχαριστῶ σοι Θεέ μου! ἀνέκραξεν ἐνθουσιῶσα, ἐσώθη! Ἀκολουθῶς λαβοῦσα τὴν χεῖρα τοῦ πληγωμένου ἔφερεν αὐτὴν ἐπὶ τῶν χειλέων της.

— Ἀ! ὑπετονθόρισε, χαμηλῇ τῇ φωνῇ, μοὶ φαίνεται ὅτι ἡ καρδία μου πάλλει, ὡς ἐγὼ νά.... εἴθε ὁ θεὸς νὰ τὸν προστατεύῃ, καὶ νὰ δυνηθῇ νὰ ἐπανίδῃ τὸ ὡραῖον ἔδαφος τῆς Γαλλίας.

Ὅτε δὲ ἀφῆκε τὴν ἰσχνὴν ταύτην καὶ παγωμένην χεῖρα, ἣν ἔθλιβεν ἐντὸς τῶν ἰδικῶν της, δακτύλιος ἱπποτικὸς ἔπεσεν ἐκ τοῦ μικροῦ δακτύλου τοῦ πληγωμένου. Ἡ Ματίλδη τὸν ἔλαβεν ἐντὸς τῆς χειρός της· ἀφοῦ δὲ τὸν παρετήρησεν ἐπισταμένως, εἶπε καθ' ἑαυτήν.

—Δύσμοιρε φίλε, θέλεις νὰ μοὶ τὸ ἀφήσῃς ὡς ἐνθύμιον..... ὡς ἀρραβῶνα. Ἔχει καλῶς! Θὰ τὸ φυλάξω μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαβείας, οὐδέποτε θὰ ἐξέλθῃ τοῦ δακτύλου μου, καὶ ἀείποτε θὰ μοὶ ὑπενθυμίζῃ τὴν εὐτυχῆ περίστασιν, ἧς ἐδραξάμην, ὅπως διασώσω τὴν ζωὴν ἑνὸς συμπολίτου μου.

Ἐνῷ ταῦτα καθ' ἑαυτὴν ἔλεγεν, αἴφνης ἠκούσθησαν βήματα πρὸς δὲ καὶ κρούσεις ἐπὶ τῆς ἐξωθύρας.

— Ἔρχονται ἴσως νὰ τὸν ζητήσωσιν, ἐσκέφθη ἡ Ματίλδη. Καὶ κύψασα πρὸς τὴν κλίνην.

— Εἴθε ὁ θεὸς νὰ ᾖ μετὰ σοῦ! ἐψιθύρισεν· εἴθε νὰ δυνηθῇς νὰ ζήσῃς εὐτυχής!

Ἀκολούθως, ἐλαρρῶς, ὡς πνοή, τὰ χείλη της ἐδρόσισαν τὸ μέτωπον τοῦ πληγωμένου, ὅστις κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην λίαν προθύμως ἤθελε θυσιάσει δέκα ἔτη τῆς ὑπάρξεώς του, ὅπως δυνηθῇ ν' ἀποδώσῃ τὸν ἀσπασμόν. Αἴφνης ἡ θύρα ἀνοίγεται καὶ εἰς γάλλος ἰατρὸς μετὰ χειρουργοῦ εἰσέρχονται, προπορευομένου τοῦ συζύγου τῆς Ματίλδης, ὅστις ἔσπευσε νὰ εἰδοποιήσῃ αὐτούς, ἵνα προσφέρῃ ἐκδούλευσιν πρὸς τοὺς γάλλους· ὡς δεχθεὶς ὄντως συμπολίτην των πληγωμένον πρ' αὐτῷ.

Ὁ χειρουργός, ἐξετάσας τὴν πληγήν:

— Εἶνε βαθεῖα, ὑπέλαβεν ἡσύχως, ἀλλ' ἐκτὸς κινδύνου. Ὅσον ἀφορᾷ δὲ τὴν καταληπτικὴν τοῦ σώματος ἀκαμψίαν, ἐντὸς ὀλίγων ὡρῶν, προσέθηκε, θὰ θεραπευθῇ.

Ἀκολούθως, δι' ἑνὸς νεύματος τοῦ ἰατροῦ πρὸς τοὺς νοσοκόμους, οἵτινες εἶποντο, διετάχθη ὅπως τεθῇ ὁ πληγωμένος ἐπὶ φορείου καὶ ἀχθῇ εἰς τὸ νοσοκομεῖον ἵνα τάχιον ἐπιτευχθῇ ἡ θεραπεία.

Ἡ Ματίλδη μετὰ λύπης ἀπεχωρίσθη τοῦ ξένου, ὃν ἤθελεν αὐτὴ νὰ νοσηλεύσῃ ἐν τῷ οἴκῳ της, ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἠδύνατο νὰ δηλώσῃ, γνωρίζουσα τὰς διαθέσεις τοῦ συζύγου της· οὐχ' ἧττον ὅμως, οὐδέποτε ἔπαυσε πέμπουσα τοὺς ἀνθρώπους τῆς ὑπηρεσίας της εἰς τὸ νοσοκομεῖον καὶ μανθάνουσα περὶ τοῦ ἀτυχοῦς ἀξιωματικοῦ.

II.

Ἀπρόοπτον δυστύχημα.

Βαρεῖα καὶ δυσβάστακτος πληγὴ ἐπέπρωτο νὰ μαράνῃ τὴν ἀθῶαν καὶ γενναίαν καρδίαν τῆς Ματίλδης· ὁ σύζυγος αὐτῆς Θεόδωρος Κρέππλερ, ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν εἴσοδον τῶν γάλλων, βαρέως φέρων τοῦτο, παυθεὶς δὲ συνάμα καὶ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ἣν κατεῖχεν ἐν τῇ πόλει, νυτοκτόνησε πρωΐαν τινὰ ἐπὶ τῆς κλίνης του. Μάτην ἡ Ματίλδη ἔπεμψε πάραυτα εἰς ἀναζήτησιν τοῦ χειρουργοῦ, ὅστις εἶχε περιποιηθῇ τὸν ἐν τῷ οἴκῳ της ἄλλοτε γάλλον ἀξιωματικόν· οὗτος, παραλαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὸν πληγωμένον, εἶχε μεταβῆ εἰς Παρισίους πρὸς ταχυτέραν θεραπείαν τῶν πληγῶν.

Ἄπελπις καὶ ξένη πάσης γνωριμίας ἡ ἀτυχὴς Ματίλδη, προσέφερεν αὐτὴ μόνη πᾶσαν δυνατὴν συνδρομὴν τῷ συζύγῳ αὐτῆς. Ἀλλὰ φεῦ! ἡ σφαῖρα εἶχεν εἰσέλθει εἰς τὴν καρδίαν του, καὶ μετ' ὀλίγα δευτερόλεπτα ὁ Θεόδωρος Κρέππλερ παρέδιδε τὸ πνεῦμα ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς Ματίλδης! Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἡ δυστυχὴς σύζυγος ἐρρόντισε νὰ ἐνταφιάσῃ τὸν σύζυγόν της, μετὰ τρεῖς δὲ ἡμέρας εἶχεν ἐγκαταλείψει μελανειμονοῦσα τὴν ξένην γῆν, καὶ ἐπέστρεφεν εἰς Παρισίους. Ἐπὶ δύο ὁλόκληρα ἔτη ἔμενεν εἰς τὴν ἐξοχὴν μετά τινος θείας της, ἀποφεύγουσα τὸν κόσμον, καὶ ζητοῦσα παρηγορίαν ἐν τῇ ἀπομονώσει, ὅτε μετὰ πάροδον δύο ἐτῶν, πεισθεῖσα ἐν τῶν προτροπῶν τῆς θείας της καὶ πολλῶν ἄλλων κυριῶν φίλων αὐτῶν, ἔστερξε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Παρισίους καὶ ἐγκατασταθῇ ὁριστικῶς ἐκεῖ.

Πρῶτον ἔργον τῆς Ματίλδης, μετὰ τὴν ἐν Παρισίοις ἐγκατάστασιν αὐτῆς, ἦν νὰ ζητήσῃ πληροφορίας περὶ τοῦ ἀτυχοῦς ἀξιωματικοῦ, ὅστις ἐπί τινας ὥρας εἶχε νοσηλευθῇ ἐκ τῷ οἴκῳ της, καὶ οὔτινος τὴν ζωὴν εἶχε σώσει, ἀλλὰ μάτην!

(Ἕπεται τὸ τέλος.)

(Μετάφρασις Λ. Σταματιάδου)

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΗΧΩ

Κατὰ τὴν Rovue Hortieule, τὰ ἴα ἅτινα ἐν τῇ ἐπιστήμῃ εἶναι γνωστὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα Convallaria maialis, εἶναι φοβερὸν δηλητήριον δι' ὅλα τὰ εἴδη τῶν ὀρνίθων. Ἐκ δέκα χηναρίων ἅτινα ἔφαγον τὰ φύλλα τῶν φυτῶν τούτων τὰ ἐννέα ἀπέθανον ἐν βραχεῖ διαστήματι.

⁂

Ἔν τινι ἀνακοινώσει του πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν ἐπιστημῶν ὁ Ποανκαρὲ ἀμφισβητεῖ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Δυβοᾶ ὅτι οἱ δορυφόροι τοῦ Ἄρεως εἶναι μικροὶ πλανῆται, οἵτινες πρό τινων ἐτῶν διελθόντες ἐγγύθεν τοῦ Ἄρεως, ἐκρατήθησαν ὑπὸ τῆς ἕλξεως τοῦ πλανήτου.

⁂

Κατά τινα ἀνακοίνωσιν τοῦ δόκτορος Βλαῖη πρὸς τὴν Ἀμερικανικὴν Ὠτολογικὴν ἑταιρίαν, τὸ τηλέφωνον ἔχει ἐπιβλαβῆ ἀποτελέσματα ἐπὶ τῆς ἀκοῆς. Φρονεῖ ὅτι τὸ οὖς κουράζεται καὶ καθίσταται ὑποκείμενον βλάβης. Καὶ ἄλλοι ἰατροὶ ἐπεβεβαίωσαν τὸ πρᾶγμα.

⁂

Κατὰ τὸν νέον τρόπον τῆς δι' ἠλεκτρισμοῦ θανατώσεως τὸ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα θὰ διέρχεται ἀπὸ τοῦ ἑνὸς βραχίονος εἰς τὸν ἕτερον, ἵνα οὕτω διαπερᾷ τὴν καρδίαν καὶ φέρῃ ἀκαριαῖον θάνατον.

⁂

Ἐπιστημονικαί τινες ἐφημερίδες προτείνουν νὰ γείνῃ παγκόσμιος δεκτὸς ὡς πρῶτος μεσημβρινὸς, ὁ μεσημβρινὸς τῆς Βηθλεέμ, ἀντὶ τοῦ παραδεγμένου τοῦ Γρήνουϊτς. Λαμβανομένου ὑπ' ὄψει ὅτι ἡ Βηθλεὲμ δὲν ἔχει ἀστεροσκοπεῖον καὶ προσέτι κεῖται ἐξω τῆς ζωῆς τοῦ καθ' ἡμᾶς αἰῶνος, ἡ πρότασις εἶναι γελοία.

⁂

Κατὰ τὴν Flamme, ὄργανον τῆς ἐν Βερολίνῳ ἑταιρίας πρὸς ἀποτέφρωσιν τῶν νεκρῶν, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν διαφόροις χώραις ἀποτεφρωθέντων σωμάτων μέχρι τῆς 1 Αὐγούστου 88, εἶναι ἐν Ἰταλίᾳ 998, ἐν Γερμανίᾳ 554, ἐν Ἀμερικῇ 287, ἐν Σουηδίᾳ 39, ἐν Ἀγγλίᾳ 16, ἐν Γαλλίᾳ 7, ἐν Δανίᾳ 1. Τὰ μέλη τῆς ἑταιρίας εἶναι 3012 ἐν Σουηδίᾳ, 1326, ἐν Δανίᾳ 1326, ἐν Ὀλλανδίᾳ, 1050 ἐν Γερμανίᾳ, 580 ἐν Ἰταλίᾳ, καὶ 390 ἐν Ἑλβετίᾳ.

⁂

Ἐπεβεβαιώθησαν τὰ συμπεράσματα τοῦ Χέρμαν ὅτι οἱ χάσαντες τὴν ὅρασίν των πρὶν τοῦ ἑβδόμου ἔτους τῆς ἡλικίας των δὲν βλέπουσιν ὄνειρα. Αἱ γυναῖκες βλέπουν περισσότερα τῶν ἀνδρῶν. Οἱ ἡλικιωμένοι ὀλιγώτερα τῶν νέων.

⁂

Ἡ ἐπιστήμη δὲν ἀγνοεῖ τὸν περίεργον συνειρμὸν μεταξὺ χρώματος καὶ ἤχου, τὴν σχέσιν δηλαδὴ αὐτῶν καθ' ἣν ἦχος ἀκουσθεὶς ἰσχυρῶς ἐγείρει τὴν αἴσθησιν δεδομένου χρώματος. Ὁ συνειρμὸς ὅμως χρώματος καὶ ὀσμῆς εἶναι πολὺ σπανιώτερον φαινόμενον. Ὁ ἰατρὸς Φερὲ ἀναφέρει γυναῖκα ἥτις ἀφοῦ ἐγεννήθη ἦχος, ἔβλεπε τὰ πάντα ἐρυθρὰ ἐπί τινας στιγμὰς, κατόπιν τὰ πάντα πράσινα ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν.

Ἡ πρόοδος τῶν ἐθνῶν δὲν μετρεῖται μόνον ἐκ τῆς μακρᾶς ὁδοῦ ἣν διήνυσαν βαδίζοντα πρὸς τὴν τελειότητα, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν πρώτων καὶ ἐνδελεχῶν προσπαθειῶν εἰς προσέγγισιν αὐτῆς.

Chrzlotte Brontë

Ἀρκετὰ προώδευσαν τὰ ἔθνη ἢ τὰ πρόσωπα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα οὐχὶ μόνον ὑπομένουσιν ἀγογγύστως, ἀλλὰ καὶ κλίνουσιν οὖς εὐήκοον εἰς τὸν ἔλεγχον, καὶ ὠφελοῦνται ἐξ αὐτοῦ.

⁂

Οἱ ἄνθρωποι κτενίζουσι καθ' ἑκάστην τὴν κόμην· διὰ τί ὄχι καὶ τὴν καρδίαν ;

Σινικὴ παροιμία.

Ἡ τελειότης τοῦ χαρακτῆρος συνίσταται εἰς τὸ διάγειν καθ' ἑκάστην ὡς ἐὰν ἦτο ἡ τελευταία ἡμῶν ἡμέρα.

Dickens

Ἔσο ἐπιεικὴς πρὸς τοὺς ἄλλους, οὐχὶ ὅμως καὶ πρὸς σεαυτόν.

Ausonius

Ἐνόσῳ ἡ γυνὴ τίκτει τὸν ἄνδρα, θὰ ὑπάρχῃ πάντοτε ἐλλιπές τι ἐν αὐτῷ.

Ὀκτ. Φεγιέ-

Οἱ πλούσιοι εὑρίσκουσι συγγενεῖς ἐν ταῖς ἀπωτάταις ξέναις χώραις, οἱ πένητες οὐδὲ κἂν ἐν τῷ κόλπῳ τῆς οἰκογενείας των.

Σινικὸν Λόγιον

Ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς αὐτῆς ἔτους ἡ « Φιλολογικὴ Ἀκρόπολις ἀφιεροῖ τὴν τελευταίαν της σελίδα εἰς δημοσίευσιν παντὸς εἴδους.

ΑΓΓΕΛΙΩΝ

Εἰς τιμὰς μετριωτατας. Ἡ τιμὴ τῆς δημοσιεύσεως ὡρίσθη εἰς λεπτὰ 15 δι' ἕκαστον μικρὸν στίχον.

Εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον τῆς «Φιλολογικῆς Ἀκροπόλεως» ἀναγνώσατε :

ΤΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ ΕΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑ,